ПОМАШКИ ПѢСНИ ОТЪ СРѢДНИТѢ РОДОПИ

НОТИРАНИ И ЗАПИСАНИ ОТЪ

РАЙНА Д. КАЦАРОВА

Като изключимъ пѣснитѣ на игри и нѣколко на жетва, останалитѣ се пѣятъ на попрелки и на меджии — меджò, меджица. Тая дума е добила значение на седѣнка. Въ Доспатъ казватъ и седѣнка. Много отъ пѣснитѣ „на межò" се пѣятъ и на байрамъ, по ливадитѣ, отъ събранитѣ на дружини девойки. Свободно могатъ да пѣятъ само неглаверитѣ девойки. Главеницитѣ и невѣститѣ не смѣятъ да пѣятъ безъ позволение на „юнака" си. При събиране пѣсни това обстоятелство спъваше доста работата.
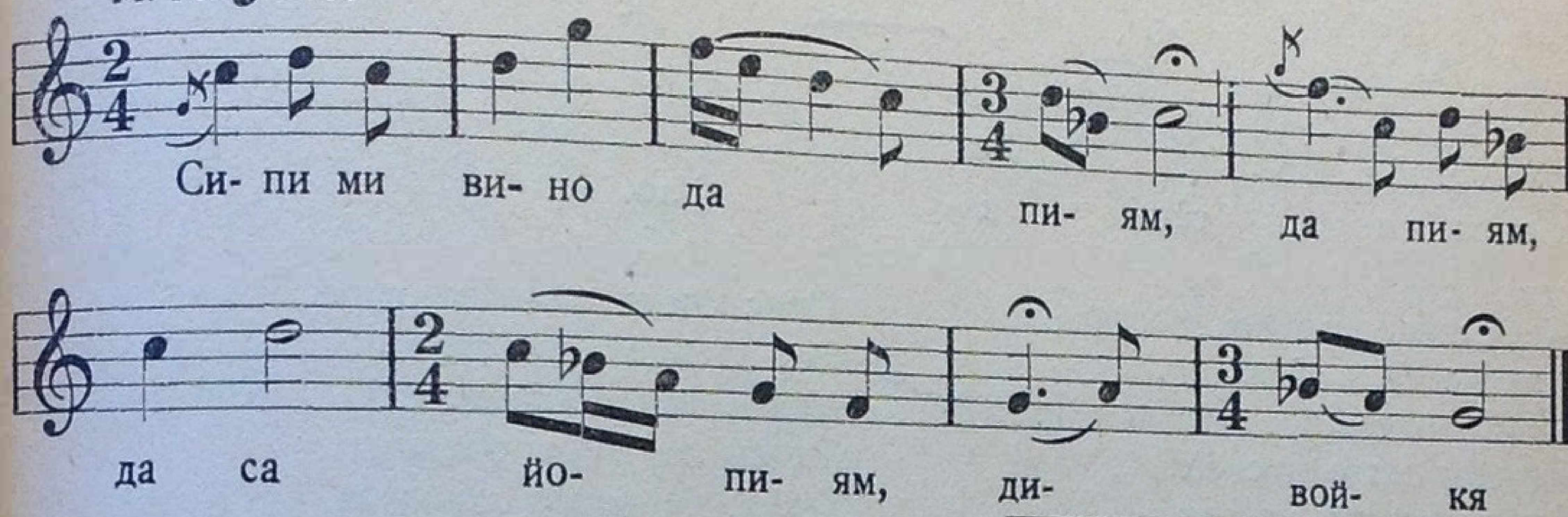
Мѫжетѣ пѣятъ, кога правятъ „моабетъ". Често пѫти едни и сѫщи пѣсни се пѣятъ отъ мѫжетѣ на моабетъ и отъ женитѣ на межò.

Р. Д. К.

---

1. Сипи ми вино да пия.

(на жетва изъ пжтя)
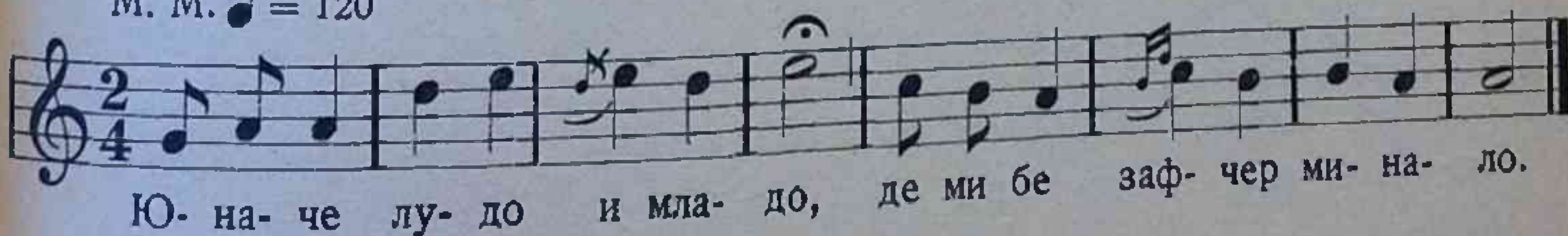

Сипи ми вино да пиям,
Да пиям, да са йопиям, дивойкя.
Сам да ти на скут полегнам,
Болничко да ти искажам,
Как сме си другош живяли,
Как сме са другош гàляли,
На другош иней години,
Най наши млади генчлици.*)
Йела, дивойкя, поглядай

Най вър голяма планинà,
Мюждè шъ зимам, шъ давам,
Че те съ любе юдрили,
Ясни му кърве лейна^х^а
Низюм басмяно ялече,
Нис сини коюм шалваре,
Нис ситни плетни чорапе,
Нис църните му кундури.

Пѣта отъ Джумлие Джинсова, девойка, и Асанъ Джинсовъ, момъкъ, с. Доспатъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

2. Юначе лудо и младо.

(игра)

— „Юначе лудо и младо,
Де ми бе зафчер минало?“
— „Минало си беф, мале ле,
Райково село голямо.
Лой си лу срешнах, мале ле,
Райкофско бело момиче.

Доспатско вакло юначе
Селям му дадоф, не зе го;
Двесте й дадоф, мале ле,
Нето ми дума предума,
Нето ми конче развида“.

Пѣта отъ Джумлие Джинсова, девойка, и Асанъ Джинсовъ, момъкъ, с. Доспатъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

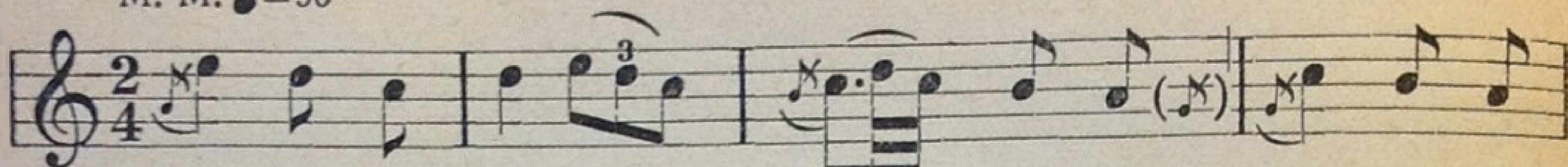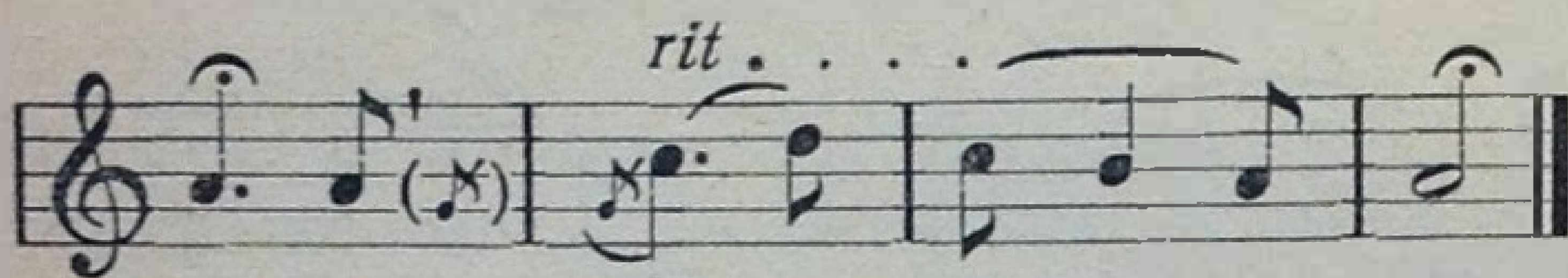
---

*) генчликъ — ергенлъкъ.

3. Стани, девойко, погледай.

(на седѣнка)

М. М. ♩=90

— „Стани, дивойкя, погледай,
Дали не са я сàвнало".
— „Слънцето ми е през рякa,
Мъглйца ми е във сèло".
Юнак са чуди, зачуди.
— „Мълчи, юначе, не плàчи,
Я шъ та тебе прèмена
С моята руба байрямска,
С моето мòмско гиздило,
Ега та, юначе, прèведа

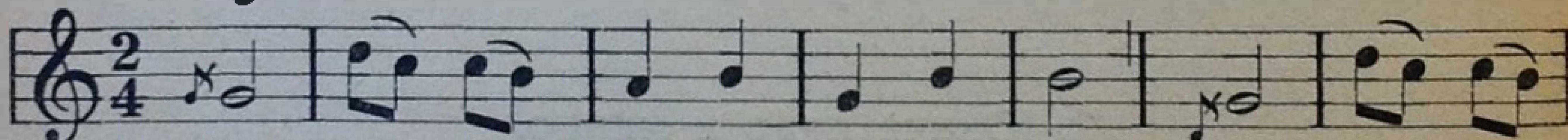
Прес среди село на горе,
Ега запитат, попитат:
Коя е тая девойкя. (2)
Тя си бе наша роднина
Фчера бе вечер дошлала,
Дребен армаган донела —
Шеирска кана зьелена,
Стамболска чомра[1] червена,
Измирска зункя[2] зьелена,
Пазарско жълто огледало".
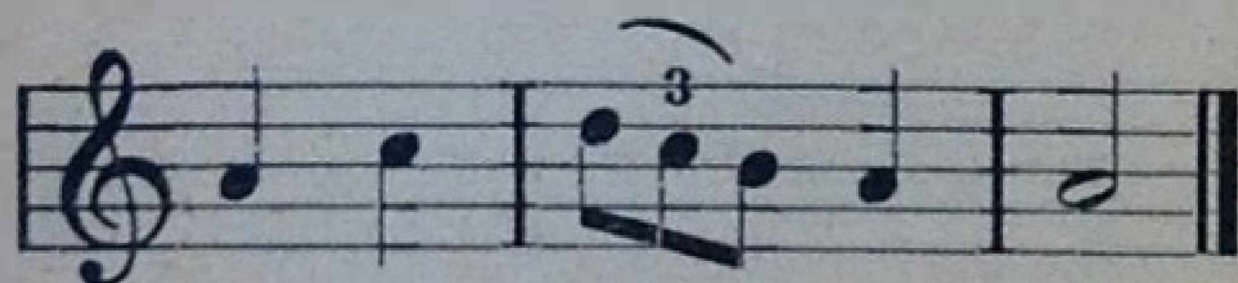
Пѣта отъ Хатидже Карахалилова и Кадифе Фенчевска, девойки, с. Доспатъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

4. Девойко мари хубава.

(на седѣнка)

М. М. ♩=90

— „Дивойкя мари хубава,
Дивойкя мари гиздава,
Не щеш ли търнеш най вòда,
Със чиф ми бели хàркоми,
Од ниско блиско пристипай,
Че ти е сèло дилеко,
Че ти е вòда близичко.

Ситно примятай нòгине,
Послет та юнаци гледаха
Юнацко мирно гледане,
Момско ми кипро вървяне
И твое ситно ходене,
Че мислим да та йзведа
Въф чисто[3] горе зелено,
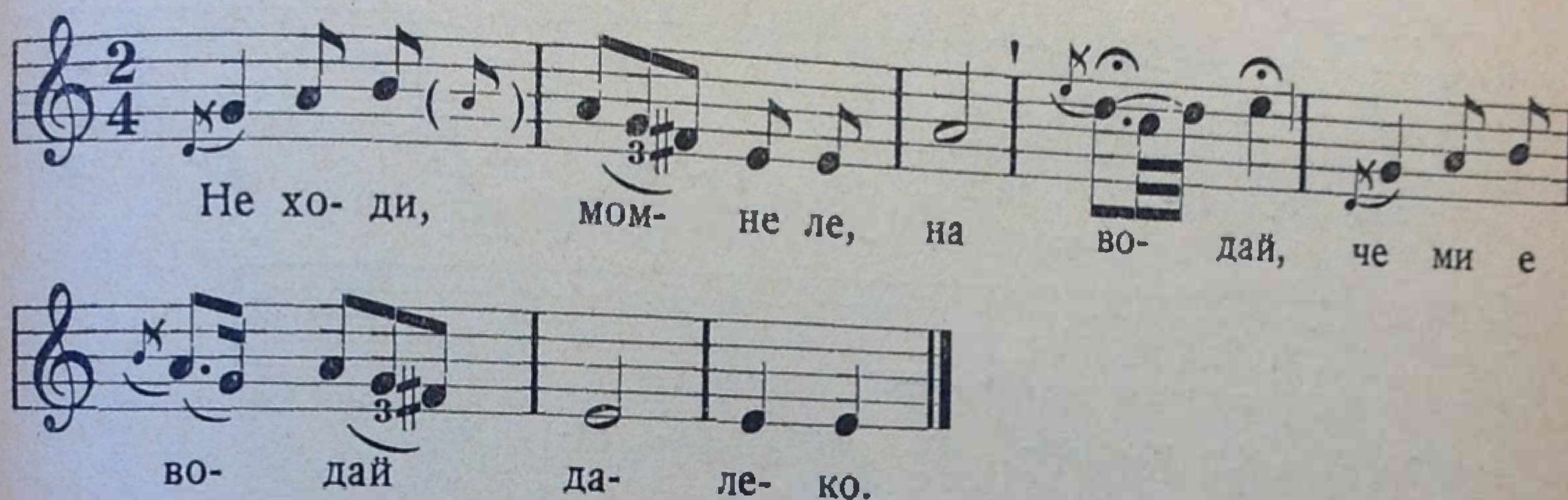
---

[1] чомра — кърпа
[2] зункя — багрило
[3] чисто — гжсто

При тая йела висока,
Пот тая сенкя дебела,
При тая чешма студена,
Правичко ше та по̀питам:
Колко си нишан държала
Олтмъш бир нишан върнала?"
— „И друк са збира да дойде
И него мислям да върна".

Пѣта отъ Хатидже Карахалилова и Кадифе Финчевска, девойки, с. Доспатъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

5. Не ходи, момне ле, на вода.

(на седѣнка)

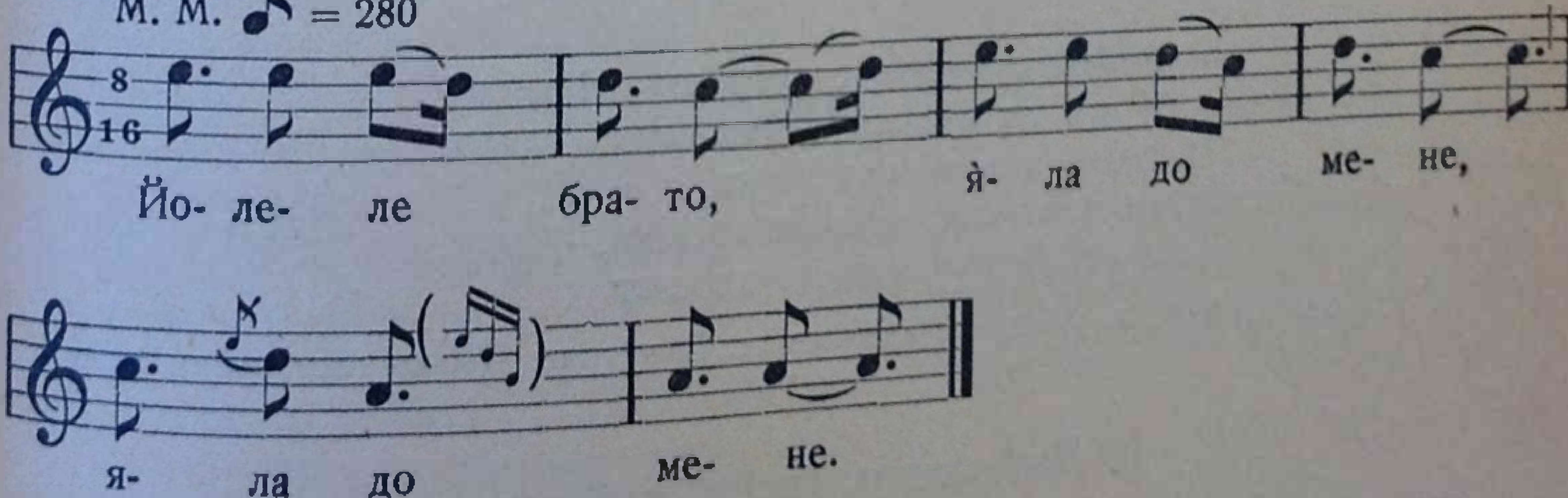

Не ходи, момне ле, на водай,
Че ми е водай далеко,
Че ми е дере далбоко,
Дере е пълно буковей,
Букове тънки височки.
Букове тънки височки,
Пускайте пера̀[1] широки,
Гра̀дите сенкя дебелай,
Пот сенкя има дваминай,
Дваминай луди и млади
И двете бяха юфчари,
Съз два каваля свиряха.
Кавал ми дума придума:
Хайде си, фатме ле, със мене,
Ют туф надолу да идим,
Низ малка ря̀ка най-долу,
Ситно ми сяно да збираш
Шълийте[2] да си подбираш.

Пѣта отъ Джумлие Джинсова, девойка, и Асанъ Джинсовъ, момъкъ, с. Доспатъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

6. Олеле брате, ела до мене.

(на жетва)

Йолеле брато, я̀ла до мене,
Ш идеш до село, до мойта майкя.
Да си и кажеш хаберец цървен,
До мой бабайко, да си му кажеш,
Да си му кажеш хаберец цървен:
Твойто е сино на голяма нива,

[1] пера — клоне.
[2] шълии — шалвари.

На голяма нива, курем го йедѐ,
Курем го йедѐ, курем изйѐде.
Ей Вело, Вело при него седи,
При него седи, волове го чуват,
Фъф устата му вода му нȍсат,
Със роговете сенкя му грȁдат.

Пѣта отъ Зейнетъ Карахалилова, 50 год., и Хатидже Карахалилова, девойка, с. Доспатъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

7. Хайде, хайде да бѣгаме.

(на попрелка)

М. М. ♩=140

Ай- де, ай- де да бя- га- ме, ай- де,
ай- де, ду- шо бла- га, да бя- га- ме.

— Айде, айде да бягаме,
Айде, айде, душо блага, да бягаме.
— Не съм мȍма за бягане,
Айде, айде, душо блага, за бягане,
Платното ми на рȁзвоя,
Айде, айде, душо блага, на рȁзвоя.

Пѣта отъ Сабире х. Абазова, девойче, с. Барутина, Дьовленско, мартъ 1928 г.

8. Руфейко бѣла, съ кого ще вървишъ.

(на попрелка)

М. М. ♩=120

Ру- фей- ко бял- ко, с ко- го шъ вър- виш?

— Руфейко бялко, с кого шъ вървиш?
— Я шъ си вървям с Реджепко вакло,
На глȁва има телена китка.
Китка трептеше, слънце грееше,
Кундуре тропат, камене трошат.

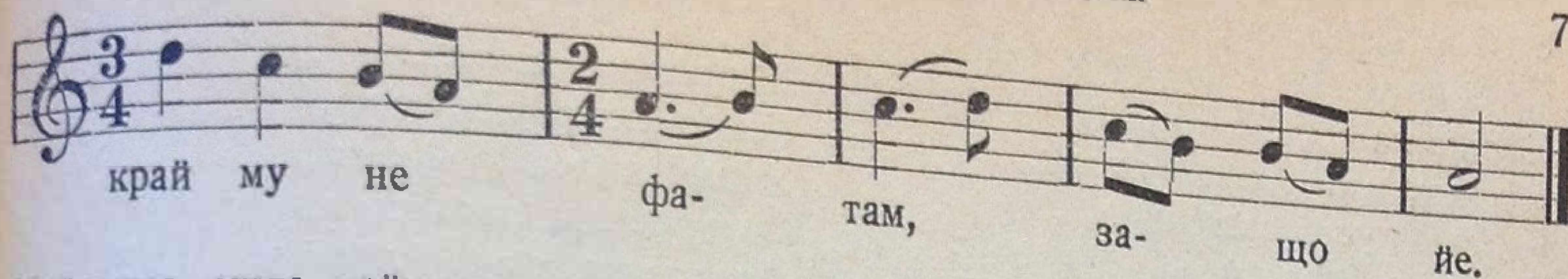
Пѣта отъ Сабире х. Абазова, девойче, с. Барутина, Дьовленско, юлий 1928 г.

9. Майчинко, мила майчинко.

(на попрелка)

М. М. ♩ = 120

Май- чин- ко, ми- ла май- чин- ко,
Сер- дит- ко ми йе лю- бье- но,

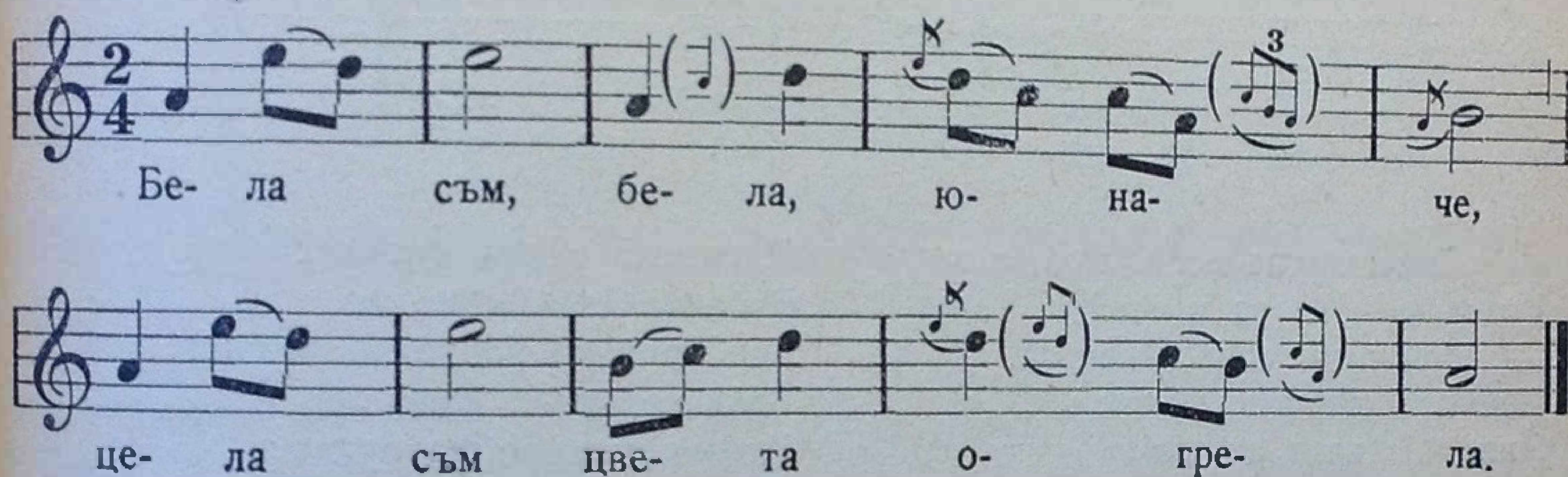
Майчинко, мила майчинко,
Сердитко ми йе любьено,
Край му не фатам, защо йе. (2)
Дали за пьесни пояне,
Или за мо̀ми гледа̀не. (2)

Ако͡ йе за мо̀ми гледа̀не,
Ста̀на ще, майче, збра̀ ще му;
Ако͡ йе за пьесни пояне,
Сѐна ще, майче, пя̀ ще му.

Пѣта отъ Фатме Онбашиовска и Сабире Сюлиманова, девойки, с. Чавдаръ, Дьовленско, юлий 1928 г.

10. Бѣла съмъ, бѣла, юначе.

(на межо̀)

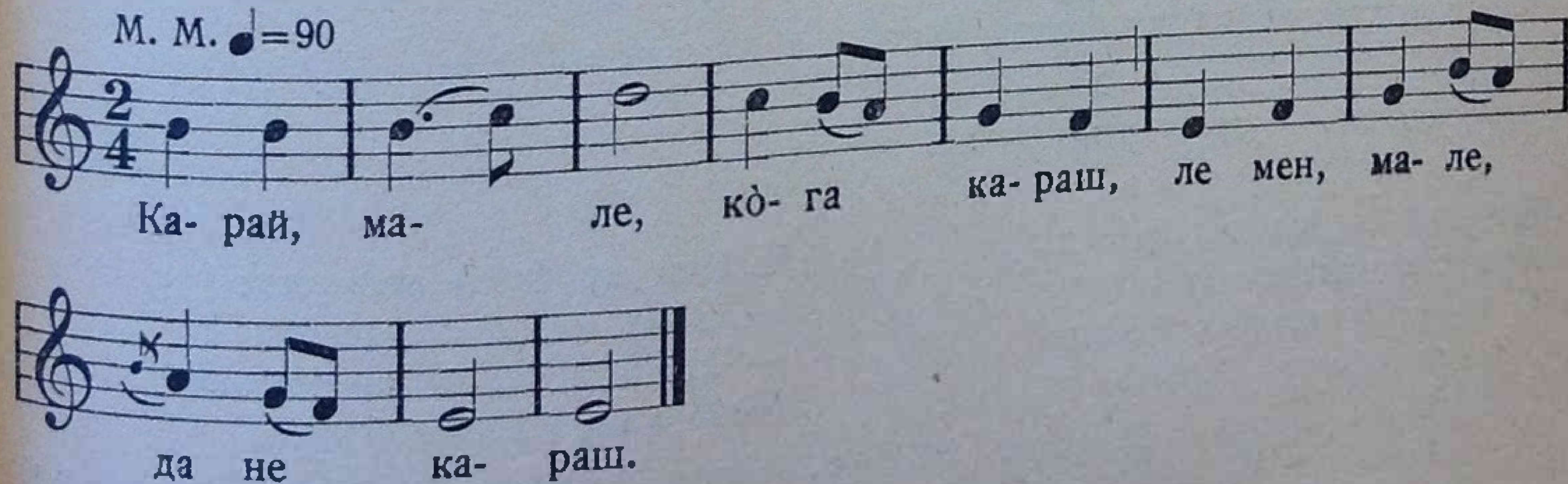
Бела съм, бела, юначе,
Цела съм цвета[1] огрела.
Един ми Карлук[2] остана
И него мо̀гла прикрила.
Под моглана имееше

Едно ми лудо юначе,
С шаркона[3] свирка свиреше,
Една ми дума думаше:
Голям ще золум да стане.

Пѣта отъ Айше Ахмедова, 100 год., Надире Адрахманова, Рахиме Асанова и Фатиме Адрахманова, девойки, колиби Дерджилери, Дьовленско, юлий 1928 год.

11. Карай, мале, кого карашъ.

(на байрамъ)

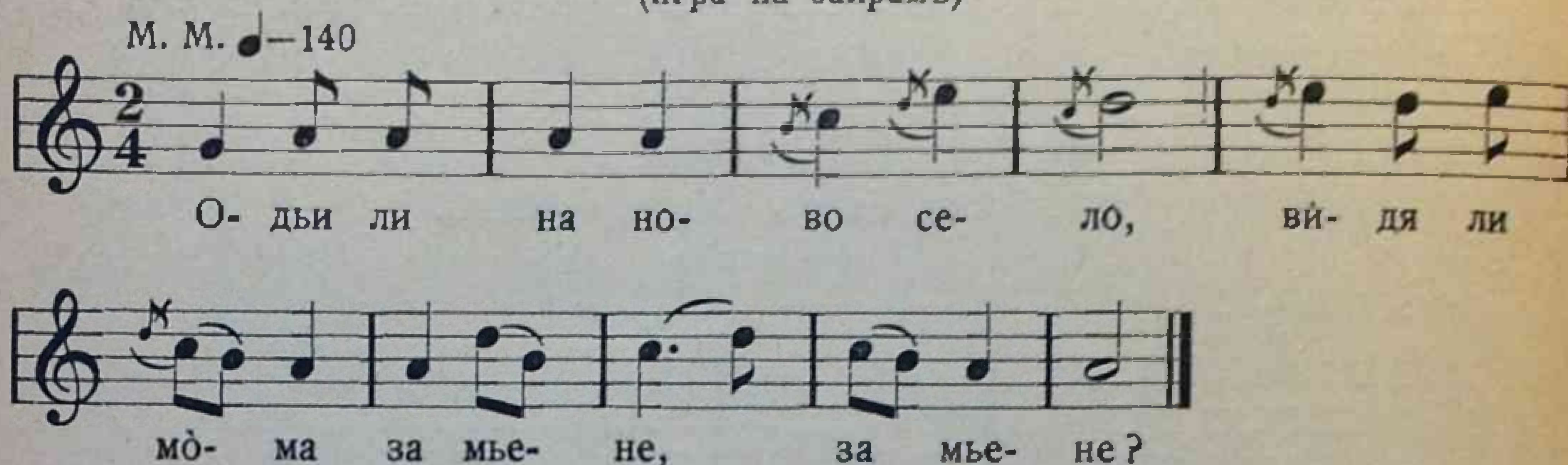
[1] цвета — свѣтъ
[2] Карлук — Карлъкъ-връхъ въ Родопитѣ
[3] шаркона — шарена

Карай, мале, кòга караш,
Ле мен, мале, да не караш,
Че съм пуста главенйца,
Главенйца, годенйца.
Мен е мòма юдражела,
Юдражела, юмилела
Кайно китка пèруника,
Кайно жълта куманишка,
Од воршина роса роси,
Од долана капке капе.

Пѣта отъ Айше Ахмедова, 100 год., Надире Адрахманова, Рахиме Асанова и Фатиме Адрахманова, девойки, колиби Дерджилери, Дьовленско, юлий 1928 г.

12. Ходи ли на ново село.

(игра на байрамъ)
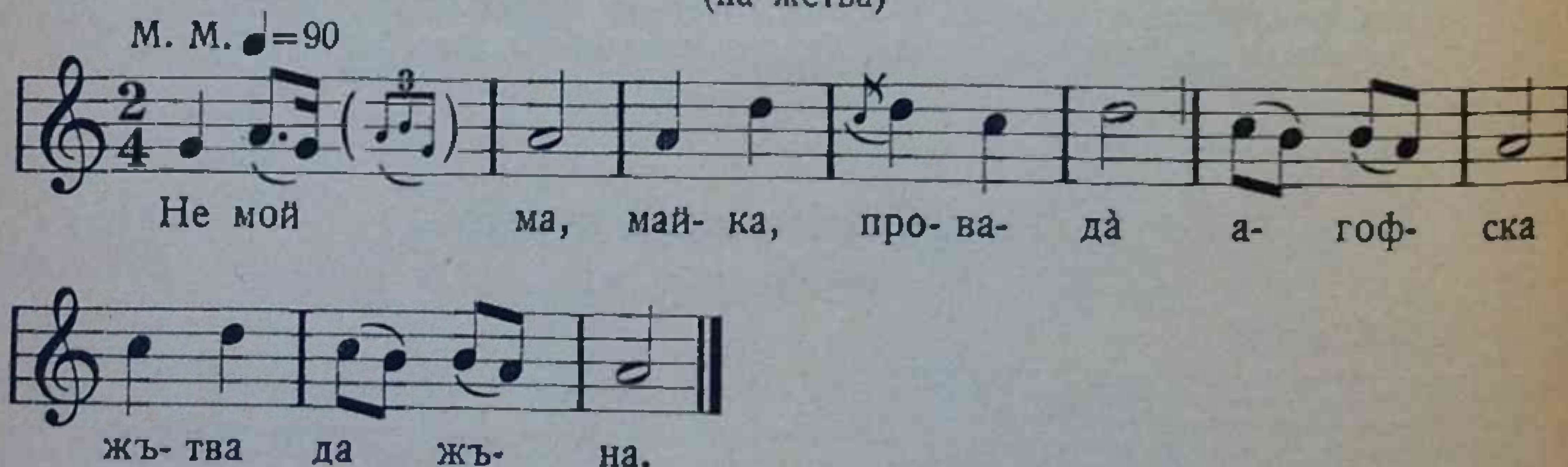

— „Одьи ли на ново село,
Вйдя ли мòма за мьене?"
— „Хòди си, сино, вйдя си,
Млого е скъпа казуват:
Хилядо жълти алтъни,
Стотина бьели грошове;
Майкана йще, сино ле,
Едринскà вàкла кутнйя;[1]
Бубайка йще, сино ле,
Бин грошлю конче да йезди;
Брàтене йщат, сино ле,
Чифно пищове да пукат;
Сèстрине йщат, сино ле,
Бин тюрлю басмò àльено".

Пѣта отъ Айше Ахмедова, 100 год., Надире Адрахманова, Рахиме Асанова и Фатиме Адрахманова, девойки, колиби Дерджилери, Дьовленско, юлий 1928 г.

13. Недей ме, мамо, проважда.

(на жетва)

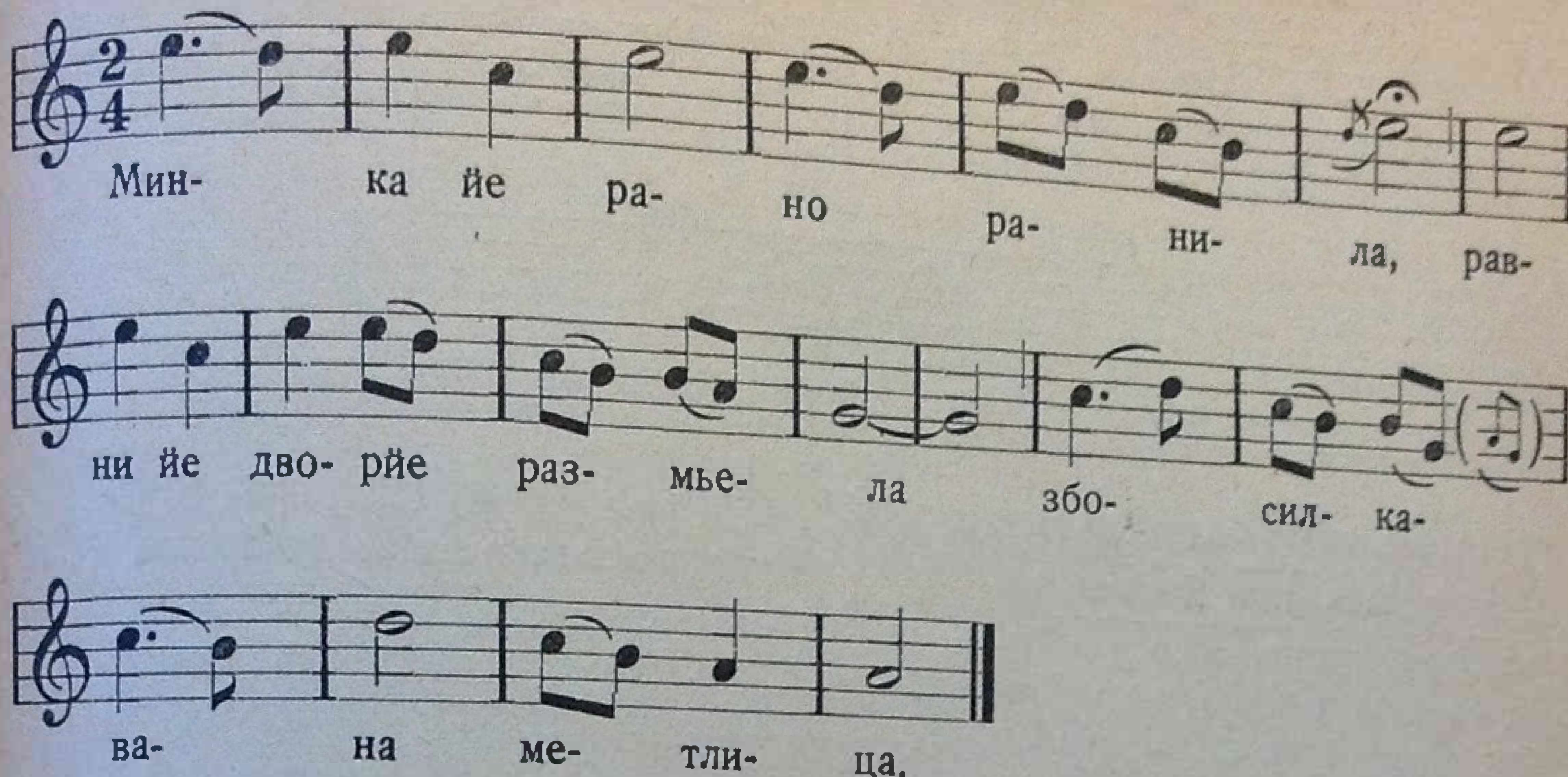

Не мой ма, майка, провадà
Агофска[2] жътва да жъна
С агофско младо сейменче.
Жънаха, колко жънаха,
Чей си му Фенò продума:
— Зèми ма, зèми, девойче!
— Не щ°а та, не щ°а, юначе,
Мене ма майка не дава.

Пѣта отъ Айше Ахмедова, 100 год., Надире Адрахманова, Рахиме Асанова и Фатиме Адрахманова, девойки, колиби Дерджилери, Дьовленско, юлий 1928 г.

[1] кутнйя — басма
[2] вмѣсто аговска казватъ и аванска

14. Минка е рано ранила.

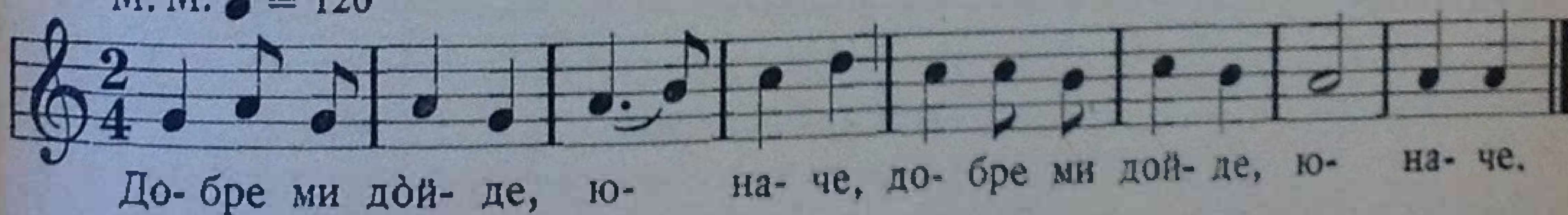

Минка йе рано ранила,
Равни йе дворйе размьела
З босилкавана метлица,
Йедри йе сълзи сипнала
Нис ситни скàли надолу.

Пѣта отъ Айше Ахмедова, 100 год., Надире Адрахманова, Рахиме Асанова и Фатме Адрахманова, девойки, колиби Дерджилери, Дьовленско, юлий 1928 год.

15. Добре ми дошелъ, юначе.

(игра на байрамъ)

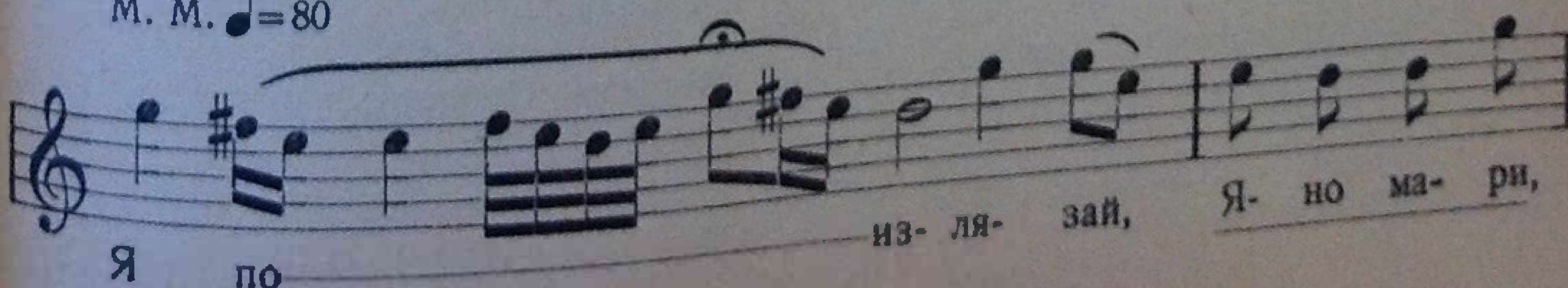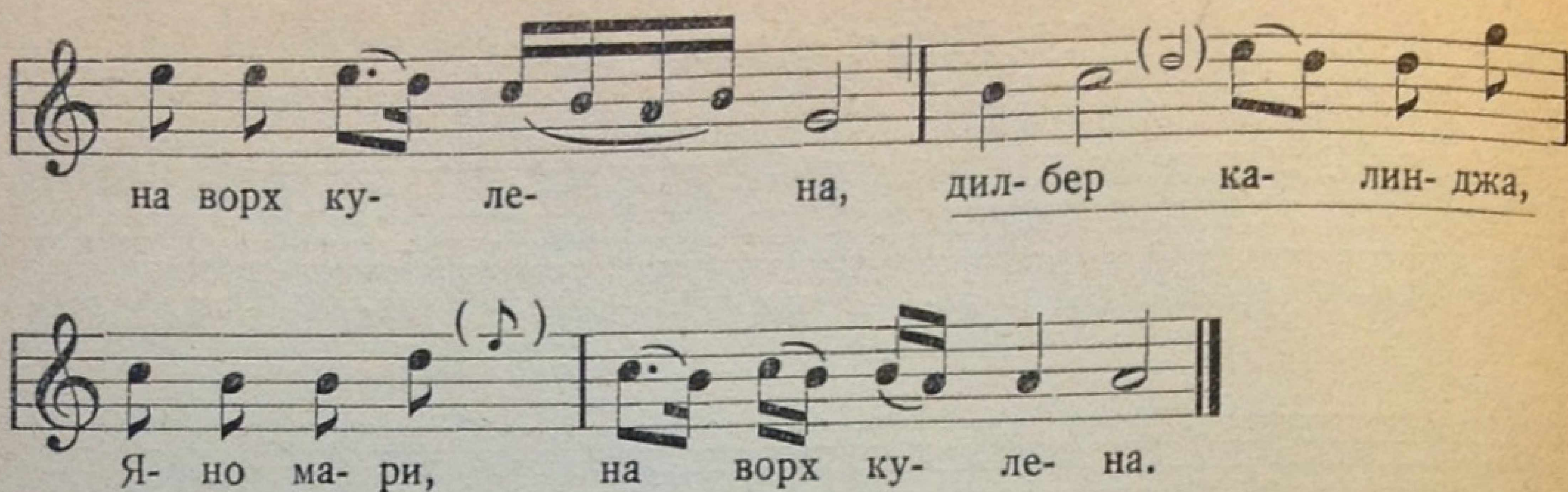

Добре ми дòйде, юначе,
Сърцено да ми расчиниш,
Дертевето да ми изнесеш.

Слушана отъ тогавашния кметъ на с. Наиплий, Дьовленско, юлий, 1928 г. Не пожела да си каже име и години, нито да пѣе повече. Уплаши се, че му взиматъ гласа на книга.

16. Я излѣзъ, Яно.

(на моабетъ)
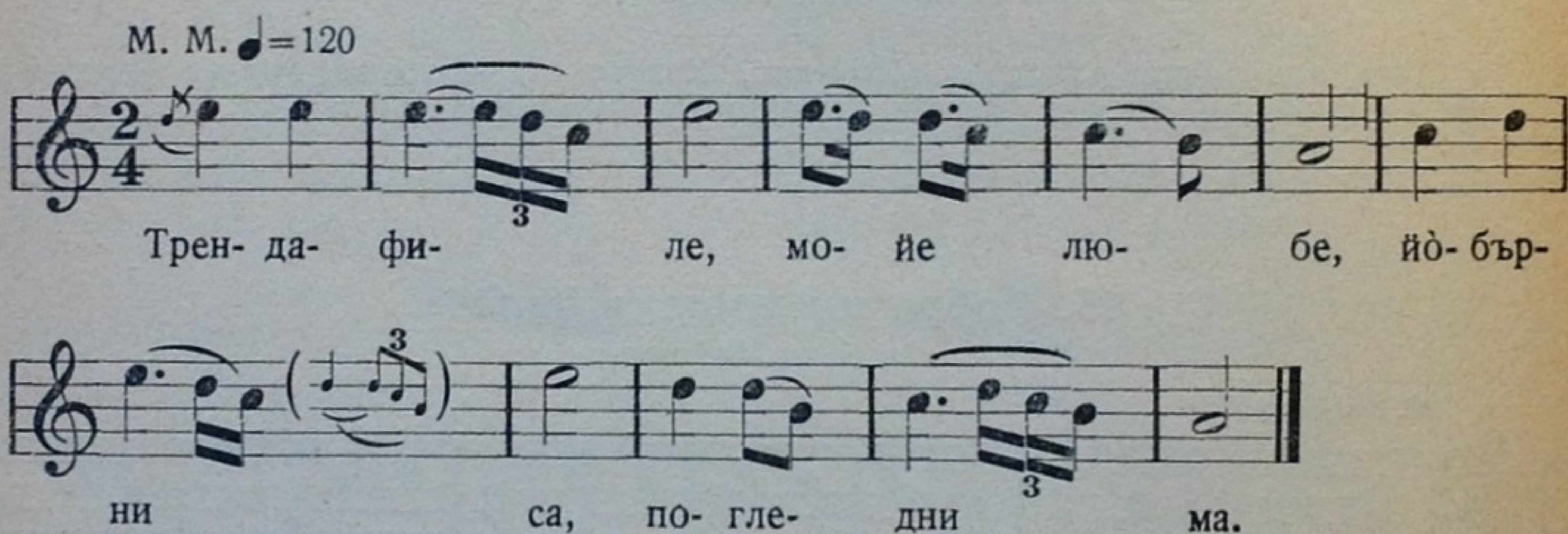

Я поизлязай, Яно мари, на ворх кулена,[1]
Дилбер калинджа, Яно мари,
На ворх кулена,
Та са йогледай нах четри стра̀нки,
Как ми са бият турци с моско̀фан.

Пушки са пукат, куршуми летат,
Куршуми летат кайно градушка,
То̀пье са пуска, зьѐмье са люля,
Сабльe са маат, ко̀рве са льеят,
Ко̀нье го брӳтят[2] дур ду зенгея.

Пѣта отъ Йусуфъ Халиловъ, 45 год., Мехмедъ Гугушевъ, 40 год., и Тефикъ Реджеповъ, 21 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

17. Трендафиле, мое любе.

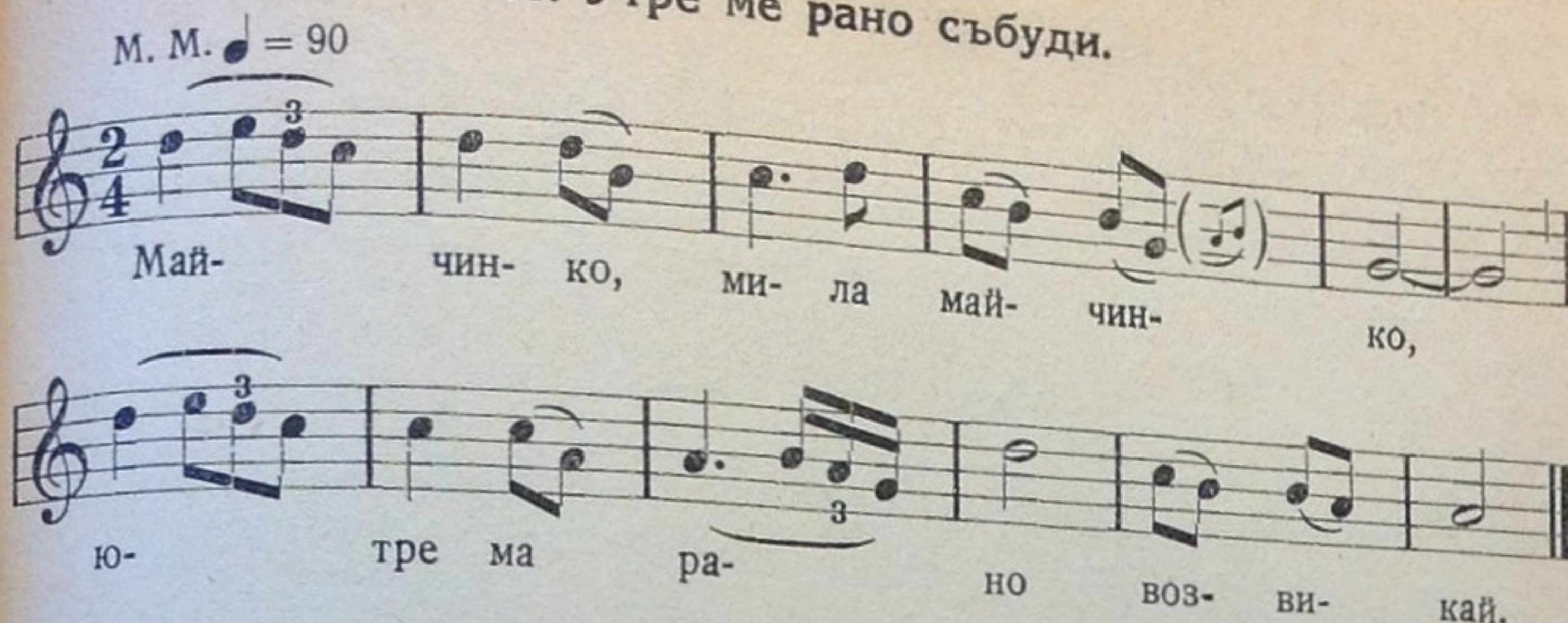
— Трендафиле, мойе любе,
Йо̀бърни са, погледни ма,
Во̀спри конче, дочакай ма,
Да подумим сички думи,
Ким юнацки, ким девойцки,
Ким за мене, ким за тебе.
Юначе ле, лудо младо,
Фа̀най си ми во̀ловене,
Во̀зорай ми дво̀ровене
Да насадим сичко цвете,
Сичко цвете, ран босилчек,
Ран босилчек, бел трендафил.

Пѣта отъ Йусуфъ Халиловъ, 45 год., Мехмедъ Гугушевъ, 40 год., и Тефикъ Реджеповъ, 21 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

---

[1] кулена — кула (обясниха ми го казарма)
[2] брӳти — гази

18. Утре ме рано събуди.
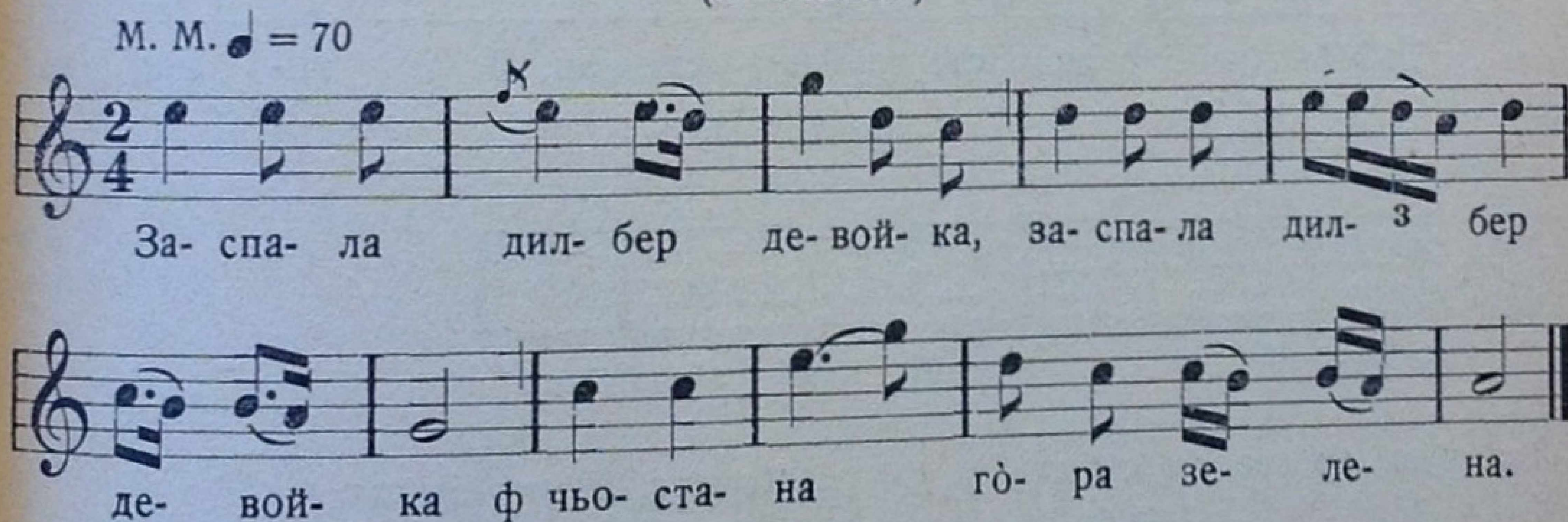

Майчинко, мила майчинко,
Ютре ма рано возвикай
Водица да ти донесам,
Взам да ма, майчо, проводиш
На мижована[1] меджица[2]
Жьолтана жьотва да жънем.
Жьонахме, колко жьонахме,
Ситна са ро̀са зададе,
Тьовна са мо̀гла подаде
Йод високана пла̀нина.
Сички си млатки избегнаа,
Руска испо̀слет йостана,
Плетьот[3] я жьолти папуце.
Тъй си пристигна жандарче,
Жандарче я фана за ро̀ка.
Змия пот камен предума:
— Пусни я, пусни, жандарче,
Че сте си сѐстра и бра̀тье.
Жандарче ся̀дна да плаче:
— Йох си ми сѐстра, вах си ми,
Зями ми, сестро, пушкана,
Тъй да ма, сестро, йубиеш.

Пѣта отъ Йусуфъ Халиловъ, 45 год., Мехмедъ Гугушевъ, 40 г., и Тефикъ Реджеповъ, 21 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

19. Заспала дилберъ девойка.

(на моабетъ)

Заспала дилбер девойка
ф чьостана го̀ра зелена,
Нема кой да е разбуди.
Любе ѝ иде оддолу,
Кавала носи ф ръкона
Жалничко да му посвири,
Ситничко да му поцонка:
— Стани ми, стани, девойко,
Зяр не ми са си наспала
Солко ми дьѐне брез мене?“

Пѣта отъ Йусуфъ Халиловъ, 45 год., Мехмедъ Гугушевъ, 40 год., и Тефикъ Реджеповъ, 21 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

---

[1] мижована — чичовата

[2] меджица — меджия — събиратъ се да помогнатъ нѣкому доброволно било въ жетва, градене кѫща и пр.

[3] плетьот — спъватъ я.

20. Кадъна седи въ бахчата.

М. М. ♩=70

Ка- до- на се- ди в бах- чо- на, кит- ка-

на дър- жи ф ра- ко- на.

Кадона седи в бахчона,
Киткана държи ф ракона,
Въс срьеща върви севдьона,[1]
З бели му рьо̀ки махаше,
С чьорни му о̀чи мигаше:
— Ма̀хни[2] са, ма̀хни, юначе,
Нах наши порти шарени.

Пѣта отъ Йусуфъ Халиловъ, 45 год., Мехмедъ Гугушевъ, 40 год., и Тефикъ Реджеповъ, 21 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

21. Какво е ново станало въ Мемково.

(на мохабетъ и межд̀)

М. М. ♩=90

Тъй чу- ли ли сте, не сте ли, ми- лин ма,

ке- на йе но- во ста- на- ло.

Тъй чули ли сте, не сте ли,
милин ма,
Кена йе ново станало
Ф Мемково село голямо.
Йоддолу вървят двамина,
Ф ракона носят платноно,
Ф платноно гла̀ва комицка.
— Я излес, излес, по̀гледни,
Комита, комит башия,
Са̀ава гла̀ва каква е?
Комита, комит башия,
Нема̀ ли бумби бухалки,
Нема̀ ли пушка малнера,
Нема̀ ли златни ръчинки,
Нема̀ ли ройна косинка?

Пѣта отъ Йусуфъ Халиловъ, 45 год., Мехмедъ Гугушевъ, 40 год., и Тефикъ Реджеповъ, 21 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

[1] севдьона — либето
[2] Ма̀хни — ела

22. Заплакала е Стара-планина.

(на моабетъ)

М. М. ♩ = 60

За- пла- ка- ла е, джай- нем, Ста- ра

пла — ни- на, по- пи- та- ла е,

джай- нем, Пей- рин пла- ни на.

Заплакала е, джайнем, Стара-планина,
Попитала е Пейрин планина:
— Защо ми плачеш, Стара-планина?
— Как да не плачем, Пейрин планине,
Ката година белюк айдуте,
Сая година девет билюка.

Исклаха си ми дребни шилета,
Исфанаха ми факлите йовни,
Истрошиха ми сухи сухаре,
Исушиха ми росна тревица,
Испия си ми студната вода.

Пѣта отъ Йусуфъ Халиловъ, 45 год., Мехмедъ Гугушевъ, 40 год., и Тефикъ Реджеповъ, 21 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 год.

23. Девойко мари хубава.

(на межѐ)

М. М. ♩ = 120

Де- вой- ка ма- ри ху- ба- ва, да

мо- га да та из- ма- ма.
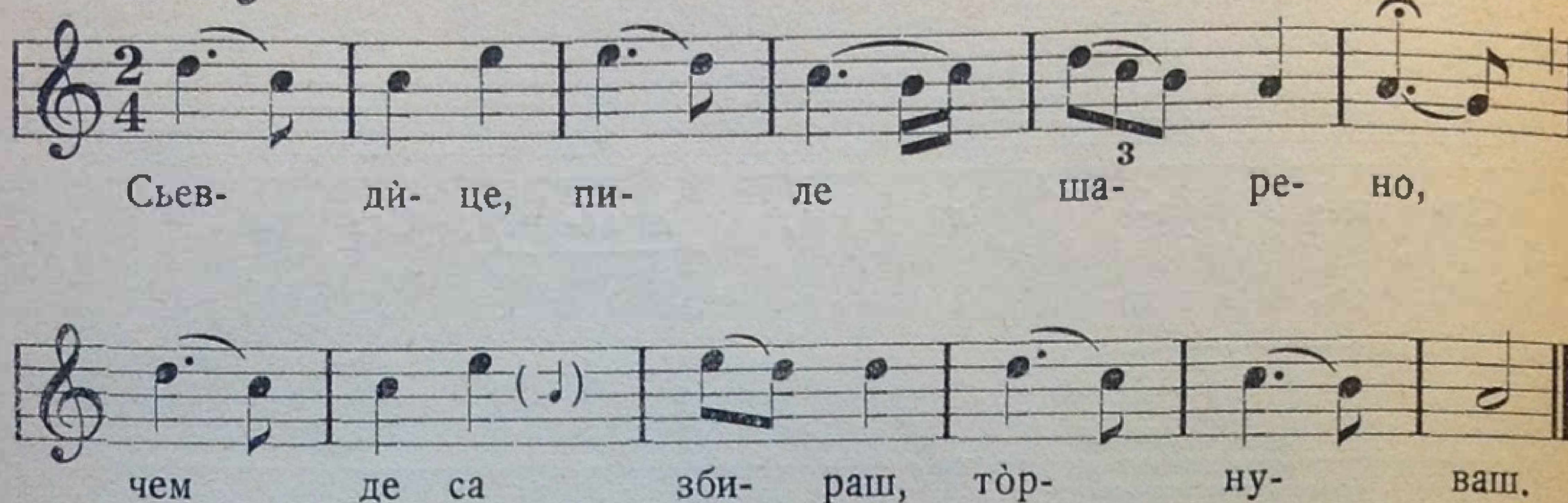
— Девойка мари хубава,
Да мога да та йзмама,
Ис село да та йзведа,
Във гòра да та фòведа,
Итричко да та попитам:
Кому си нишан държала.
— Юначе лудо и младо,
Кърк бир съм нишан държала

И друк ми иде да дойде,
И него мислям да вòрнам.
— Девойко мари хубава,
Мночко си душман ймала,
Душмане кенà не правят:
Венчàте люде раздялат
Главѐни люде развръщат".

Пѣта отъ Кибре Афузова, 55 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

24. Севдице, пиле шарено.

(на межò)

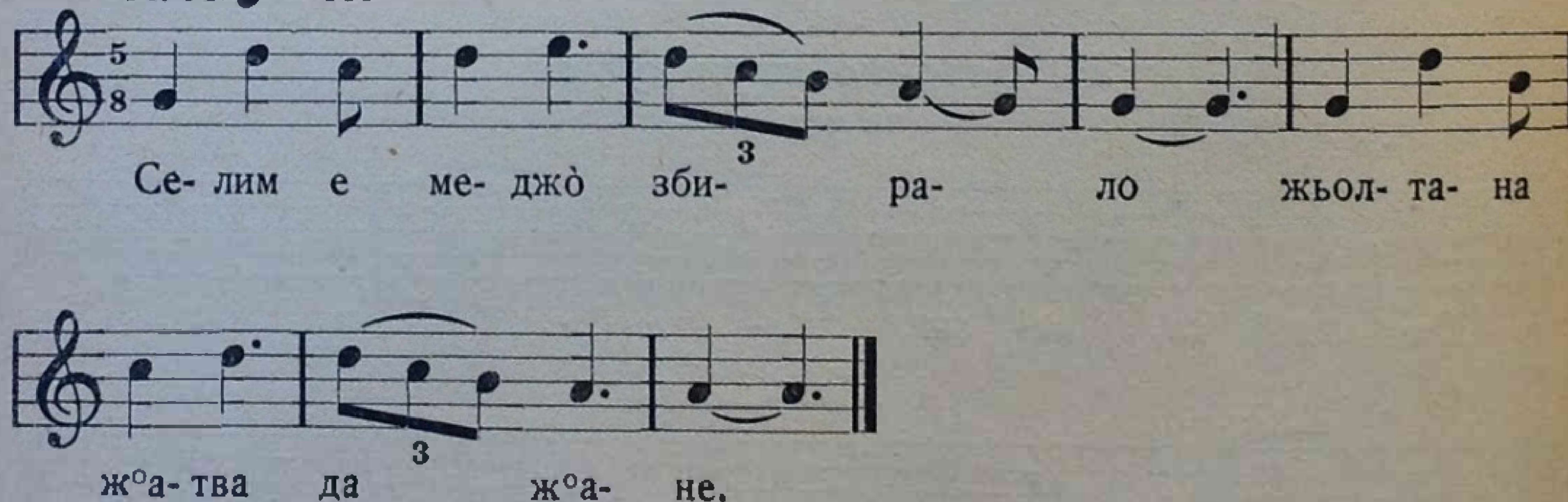
Сьевдѝце, пиле шарено,
Чем де са збираш, тòрнуваш,
Че мьене кому йоставаш,
Чьорни си òчи да плачат,
Бяло си лѝце да вейне.
Нали йе ль°асно, сьевдице,
И я със тьебе да ида,

Ега се, сьевдице, юмòриш,
Сенчица да ти пòправа
С мои саморне[1] цалуфе.
Нали е ль°асно, сьевдице,
И я със тьебе да идем,
Салтата да ти пòноса.

Пѣта отъ Кибре Афузова, 55 год., и Фатме Йсуфова, 30 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

25. Селимъ меджия събиралъ.

(на жетва)

Селим е меджò[2] збирало
Жьолтана ж°атва да ж°ане.
Ж°анаха, колко ж°анаха
До два ми, до три сахате,
Селим си ми ги заведе (2)
На високана бърчина.
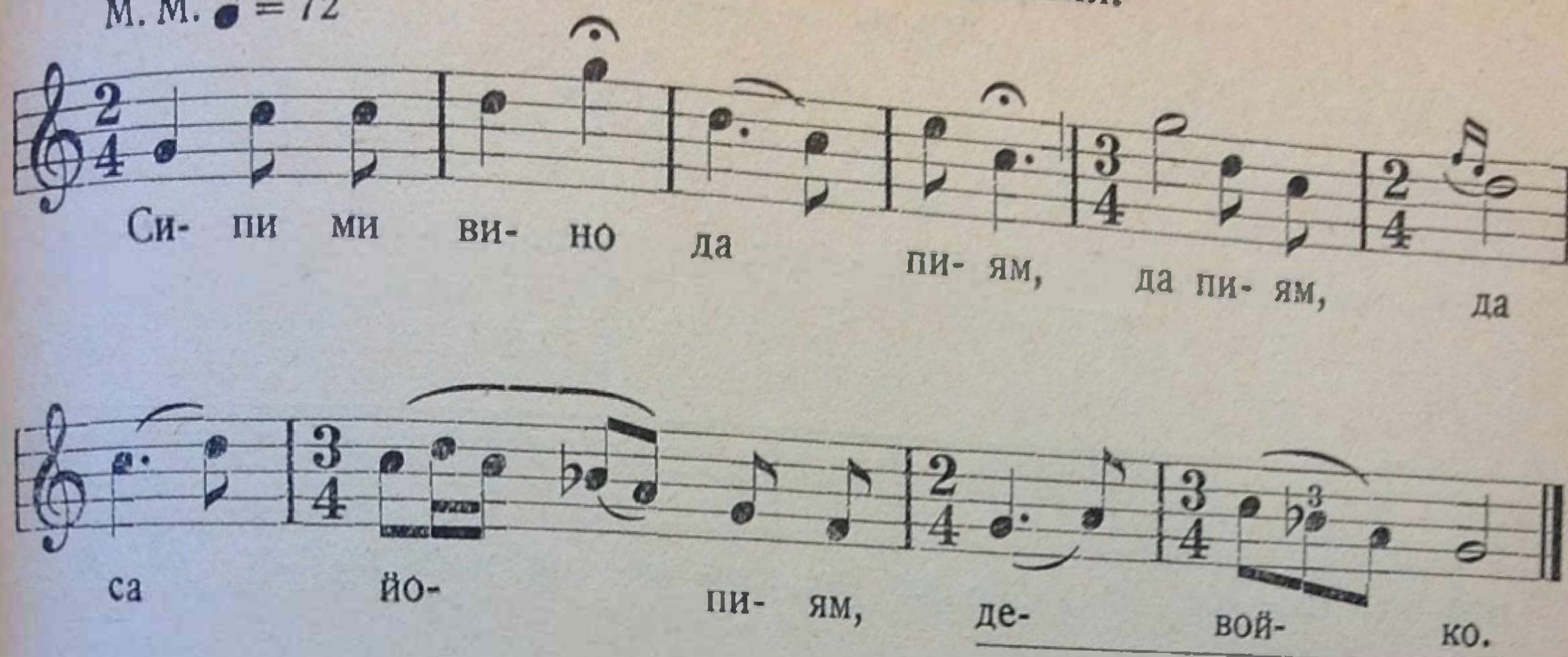
Мурат си фана Арфинка,
Та си я мьетна на коня: (2)
— Поимай, коня, приграбяй,
Крадена мома ше карам
На Арда село големо.

Пѣта отъ Кибре Афузова, 55 год., и Фатме Йусуфова, 30 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

---

[1] саморне — каносани
[2] меджò — меджия

26. Сипи ми вино да пия.

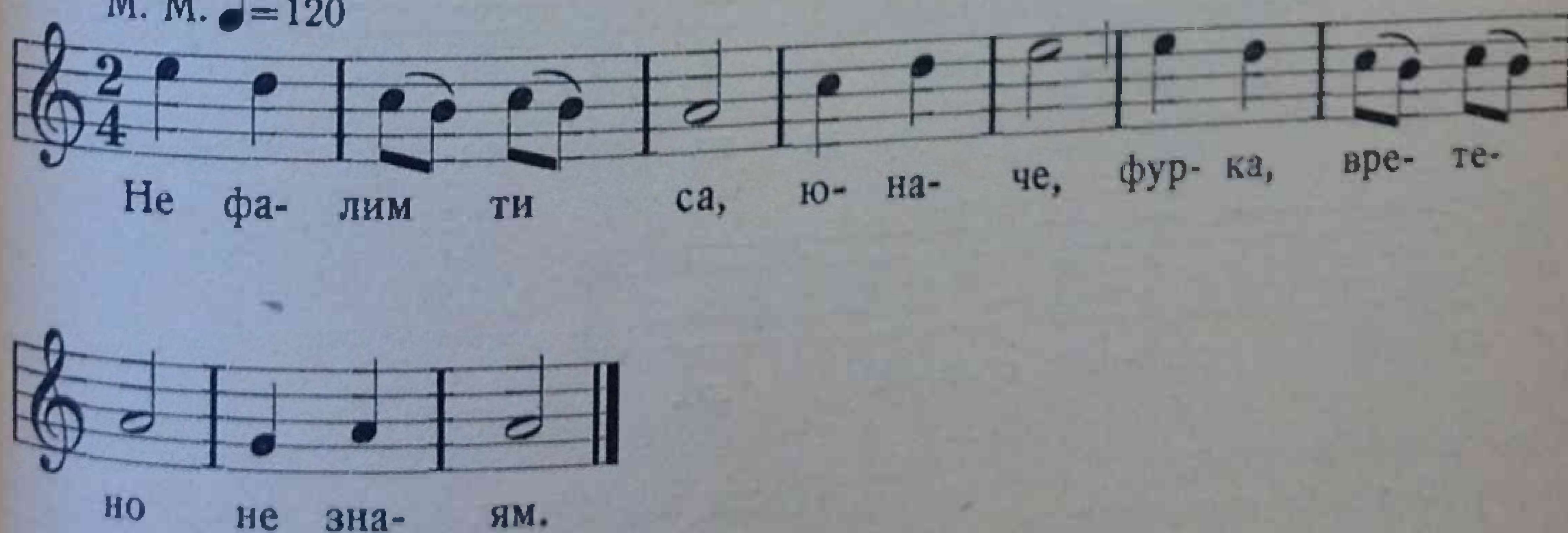

Сипи ми вино да пиям,
Да пиям, да са йопиям, девойко,
На скута да ти посѐда,
Болноасо да ти искажа,
Как сме са другòш галяли,
Галяли сме са, мамяли.
Любено сме ти пребиле,
Ясни са коарви лейнали
Из аленоно косаче,
Дрипите му сме продали,
На ракия ги сме испили.

Пѣта отъ Рукя х. Мамска, 40 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

27. Не хваля ти се, юначе.

(на попрелка)

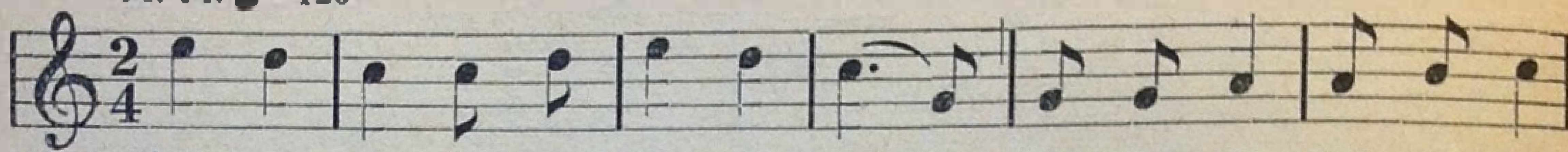
Не фалим ти са, юначе,
Фурка, вретено не знаям.
На рудàн не съм сѝдала,
На стан не съм си сявала,
На дарак не съм влàчила.

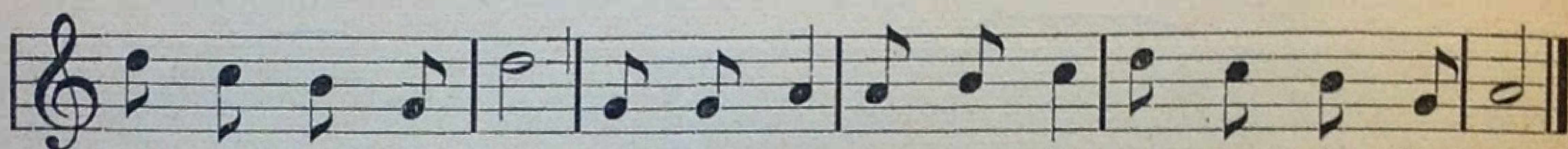
Пѣта отъ Рукя х. Мамска, 40 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

28. Китчице, мари китчице.

(игра на байрамъ)

М. М. ♩=120

— Киччице, мари киччице,
Киччице, мойно любе да,
Дай ми нош, да се йободам,
Че има мòми хубави.
Киччице, мари киччице,
Кой та е сàдил и прашил?
— Садило й бяло момиче,
З бяли ма рòки сàдеше,
С тънки ма пòрсти прàшеше,
С чьорни ма йòчи гльòдаше.

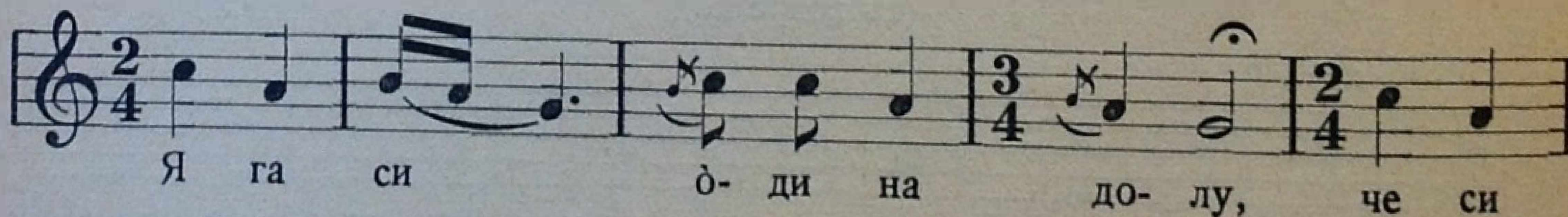
— Киччице, мари киччице,
За дьокян ли си кичена?
Пустата наша махала,
Че има мòми хубави.
Не знаят мòмци да галят.
Киччице, мари киччице,
Киччице, мойно любе да,
Дай ми нош да са йòбодам!
— На ти нош, мари, на ти нош,
На ти нош, да са йòбодай.

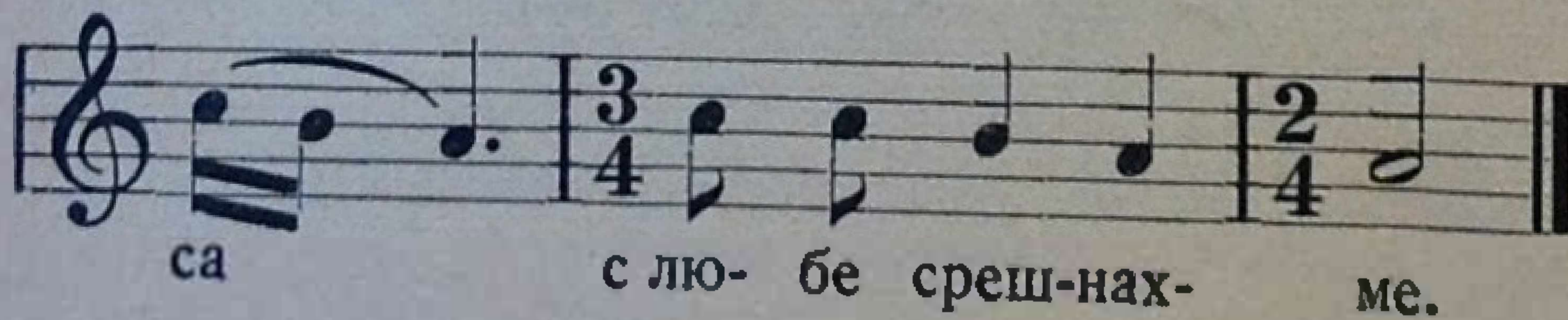
Пѣта отъ Нурия Асанова и Сабире Байрямова, девойки, с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

29. Кога си ходихъ надолу.

(на межò)

М. М. ♩=80

Я га си òди на долу,
Че си са с любе срешнахме,
Ф ръкòна носи кичица,
Йоблйби черни йочйнки,
Йотхапа бели бỳндици.[1]

Пỳсни ма, пỳсни, юначе,
Да прьѐспа майка, бубайко,
Да затворям си пенджурки,
Йот пенджурки си погльодна,
Погльодна с черни йочинки.
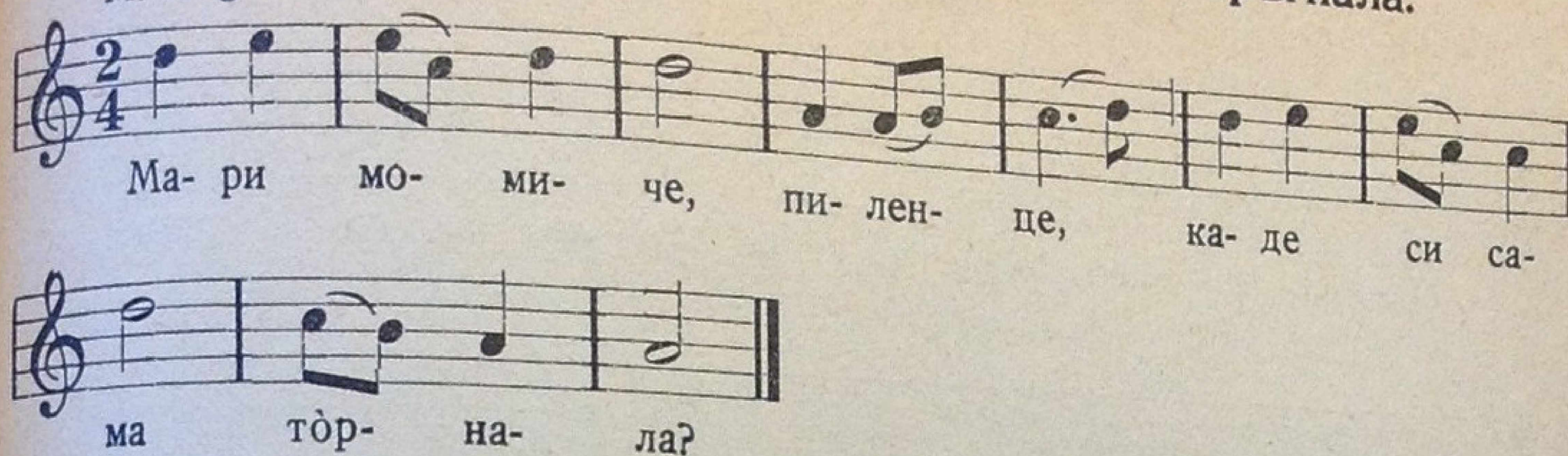
Пѣта отъ Нури Асанова и Сабире Байрамова, девойчета, с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

---

[1] бỳндици — бузи

30. Мари момиче, пиленце, кжде си сама тръгнала.

М. М. ♩ = 80

— Мари момиче, пиленце,
Каде си сама тòрнала?
— Тòрнала съм си, юначе,
Сам сама да са продавам.

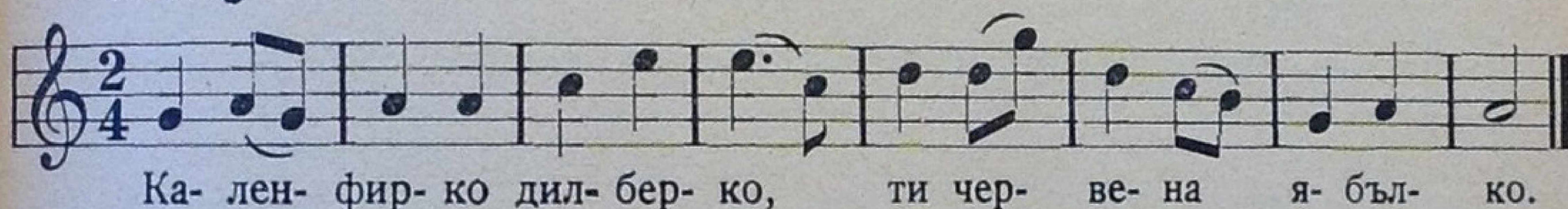
— По колко ти е парòса?
— Парòса ми е, юначе,
Стотина жълти ялтъни,
И триста бяли грошове.

Пѣта отъ Нурия Асанова и Сабире Байрамова, девойки, с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

31. Карамфилко дилберко, ти червена ябълко.

(игра „ваз жьотва")

М. М. ♩ = 140

Каленфирко дилберко,
Ти червена ябълко,
Ти ми са, кузум, фалеше,
Фалеше, кузум, фòрнеше,
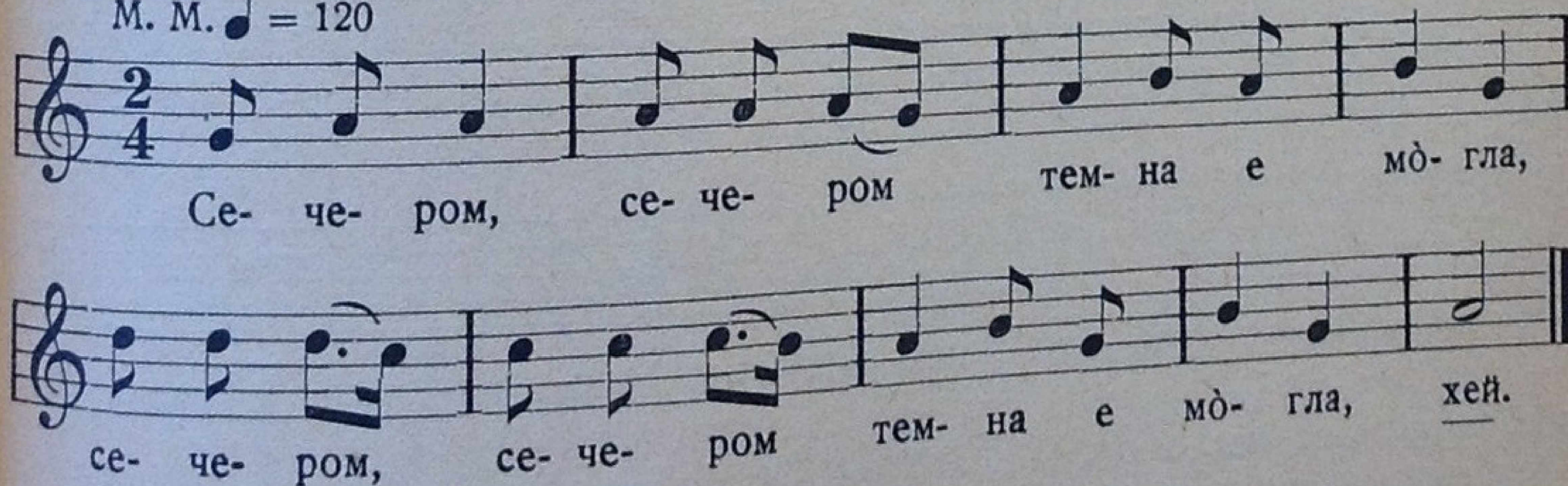
Дай ми каленфир не носиш, (2)
Пак на каленфир биеше. (2)
— Снощи съм госте ймало
И вечеря съм вàрило.

Пѣта отъ Нурия Асанова и Сабире Байрамова, девойки, с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

32. Свечерь е тъмна мъгла паднала.

(игра „ваз жьотва")

М. М. ♩ = 120

Сечером (2) темна е мòгла, (2) хеи,
Из могла (2) до три девойки,
И трѝне (2) òжви дощѐри,
Еднана (2) з друга думаше:

— Ти, Фатме (2), ти луда ли си
Да галиш (2) моено брата,
Той на мен (2) сичко ша купи.

Пѣта отъ Нурия Асанова и Сабире Байрамова, девойки, с. Кестенджикъ, Дьовленско.

33. Стига стоя срещу мене.

(на попрелка)

М. М. ♩=90

Ма- ри мо- ми- чен- це ни ма- ло, ни го- льем- ко,

сти- га стò- и сре- щу, сре- щу кър- ши ме- не.

— Мари момиченце
Ни мало, ни гольемко,
Стига стòи срещу, } 2
Срещу кърши мене, } 2
Изгорех за тебе, 2)
Горило ле догòре.
Гòри, лудо, гòри.
— И я ле тъй гòре,
Имам една майка,
И тя е мащеха, 2)
Първа ле късканджийка,
Тай мене не дава
На вода да ида 2)
З дружки да са збирам, 2)
Дума да не думам, 2)
Писмо да не пиша, 2)
Теб да го не пращам.

Пѣта отъ Нурия Асанова и Сабире Байрамова, девойки, с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

34. Легнала мома подъ сѣнка.

(на попрелка)

М. М. ♩=120

Льèй- на- ла мò- ма пот сян- ка, льèй- на- ла

мо- ма пот сян- ка, пем- бен съ й юр- ган

по- кри- ла, вай, вай, пем- бен съ й юр- ган по- кри- ла.

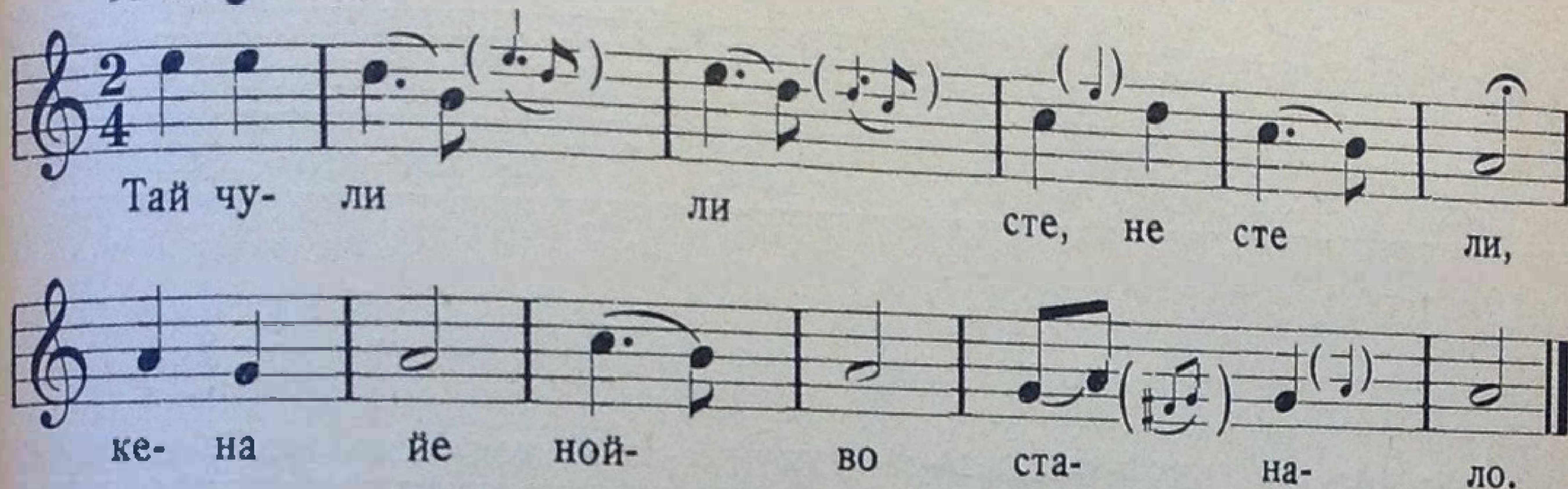
Льèйнала мòма пот сянка,
Пембен съ й юрган покрила.
Йоддолу вървят троица,
Тройцана съ йèргени:
Първиян мина, замина,
Потфърли блана ябълка;
Среднияи мина, замина,
Потфърли пᵒарстен сребърен;
Задниян мина, замина,
Йоблюби чьорни йочинки.
— Койну потфърли ябълка,
Три гòдин зàтвор шъ лежи;
Койну потфърли пᵒарстенен,
Пет гòдин болен шъ лежи;

Койну йоблюби йочинки,
Я ша със него да ида.
Чàска да дойдеш, юначе,
Хàлихце ша ти постелям,
Връх хàлихцето юргане,
Връх юрганцено момиче,
Връх момичено юначе".

Пѣта отъ Найбие Йусуфова, Фатме Таирова и Нурие Асанова, девойки, с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

35. Какво е ново въ Скеча станало.

М. М. ♩ = 140

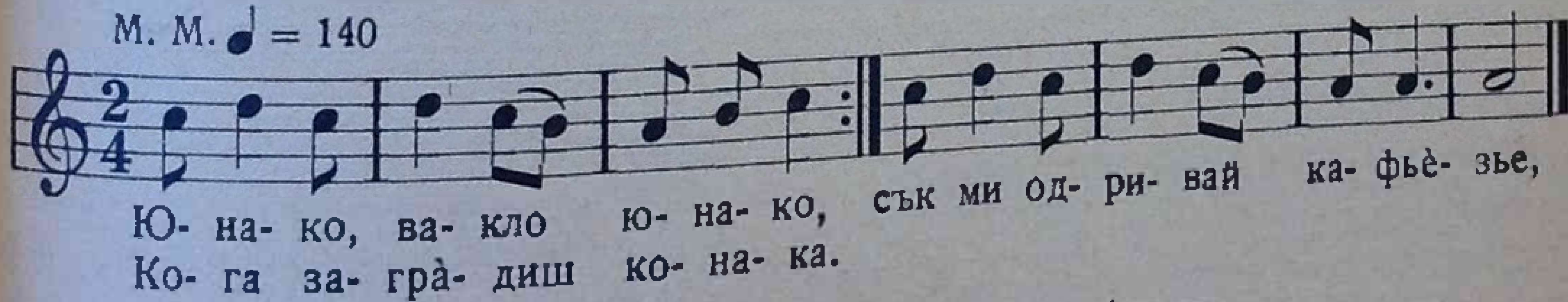
Тай чули ли сте, не сте ли,
Кенà йе нойво станало.
ф среди Ескèчен, ф пазарйен (2)
Нова е басмò изльела,
Тюджѐре я съ разьòле,
Тюджѐре ша йъ продават.
Ле врит мòминки дойдòха,
Ле една Ферде немйеше,
Ей я дя̀ съ и тя зададе:
— Селя̀м алѐйки, тюджàре!
— Алѐйкин селя̀м, Фердинко.
— Тюджаре вакло копеле,
По колко даваш басмᵒата?
— Врйтем е скòпа йѐфтина,
Тьебе йе черек надолу.
— Стàни ми, тюджар йòдмери.
— Стани си, Ферде, йòдмери.
Стана си Ферде, йòдмери,
Тюджер я фана за рòка.
— Пусни ма, пусни, тюджѐре,
Че имам хабер да правим.
— Кому ще хабер да правиш,
Нали си имам жᵒалтици,
Казанлъ имам жᵒалтици,
Чьоваллъ имам бялици.

Пѣта отъ Найбие Йусуфова, Фатме Таирова и Нурие Асанова, девойки, с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

36. Кога заградишъ конака.

(игра на байрамъ)

М. М. ♩ = 140

— Юнако, вакло юнако,
Кога заградиш конака,
Сък ми одривай кафьѐзье, (2)
По фесче мйслям да ходам,
Фьесчено да са червеней.
— Мòме ле мари хубава,
Кога ми сновьеш ръкаве,
Сък ми одривай кенаре,
По ръкаве мйслям да йодем.
Ръкаве да са белеят.
— Юначе лудо и младо,
Яс ти съм хòдил ф конака,
Яс ти съм вйдел дюменен (2)
С алтòненине портици,
З гюмюшенине прагове,
На три полйци каблйци,
На три качàре качя̀рки.

Пѣта отъ Шаиде Йусуфова, 40 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

37. Ала имамъ снага . . .
(на межò)

М. М. ♩=120

А- ла и- мам снàш-ка, рой- ни ми плит- ки,
ах и- мам, я- го, и- мам, ка- кво- то твой- то,
та- мън за мой- то, джар ми ги й- щеш, теп ги не- да- вам,
из- го- ря сър- це ю- нац- ко.

Ала имам снàшка,
Ройни ми плитки,
Ах имам, яго, имам,
Каквото твойто,
Тамън за мойто,
Джар ми ги йщеш,
Теп ги не давам,
Изгоря сърце юнацко.
Ала имам лице
Стамболско белило.

Пѣта отъ Хатидже Исенова, 30 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

38. Росице, руса девойко.
(на игра)

М. М. ♩=140

Ро- си- це, ру- са де- вой- ко, що м ти пре-
ли- ват йò- чи- ни?

— Росице, руса девойко,
Що м'ти преливат йòчини?
— Преливат си ми, п°атниче,
Че имам либе каиптàр,
Каиптàр, майко, мейдандà,
Във сòня го бех сòнило.
— Росице, руса девойко,
Хем да си дойде, познà л'щеш?
— „Познà ще го си, п°атниче,
На сиво кòне яхаше,
На синьо седло седеше,
Чохяна руба носеше".

Пѣта отъ Хатидже Исенова, 30 год., и Аджире Мурадова, 27 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

39. Ситна е роса роснала.

М. М. ♩ = 120

Сит- на йе рѐ- са рѐс- на- ла на ви- со- ка- на плѐ- ни- на.

рѐс- на- ла

Ситна йе рѐса рѐснала
На високана плѐнина,
Лѐхен[1] ми вятер дуеше,
Асаню шалѐн[2] дрѐуляше,
Чобанлък йофце пасеше,
Йѐвнине напреш мамеше,
Мойен бе йовен най-напреш,
С каносанине ялѐци,
С сребресанине рошкѐве.

— Йовѐне, вакъл карагьос,
Яга ми минеш пр°ас сѐло,
Височе д°ăржи глав°ата,
Чей ше та питат мѐмине,
Джѐнен ли ти е сайбия,
Пък ти им рѐчи йовѐне:
Ни ми е джѐнен, ни главѐн,
Йотсаа са збира, тѐрньова
Да си са джѐни и главѝ.

Пѣта отъ Залея Мехмедова, 20 год., Хатидже Исенова, 30 год., и Аджире Мурадова, 27 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

40. Тръгнала мома на вода.

(игра)

М. М. ♩ = 120

Тѐр- на- ла мо- ма на вриз на вѐ- да, на- то- чи- ла е, в°ăр- на- ла са е.

Тѐрнала мома на вриз на вѐда,
Наточила е, в°ăрнала са е, (2)
Йумѐрила са е, посяднала е,
Че я притече лудо и младо,

Че и заличка бяли харкѐмки,
Че и йоблюби чьорнини ѐчи,
Че и раскърши тьонкана снѐга.
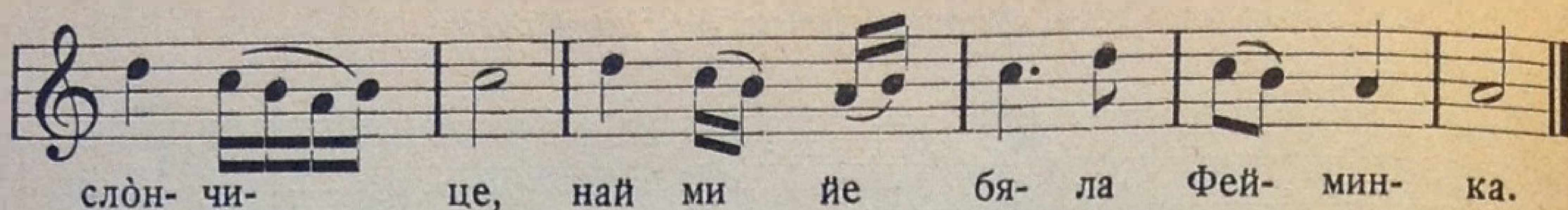
Пѣта отъ Джимле Мехмедова, 70 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

41. Ясно е слънце огрѣло.

М. М. ♩=90

Яс- но йе слѐн- це йо- гря- ло, то не йе яс- но

[1] лѐхен — бързъ
[2] шалѐн — кърпа за чалма
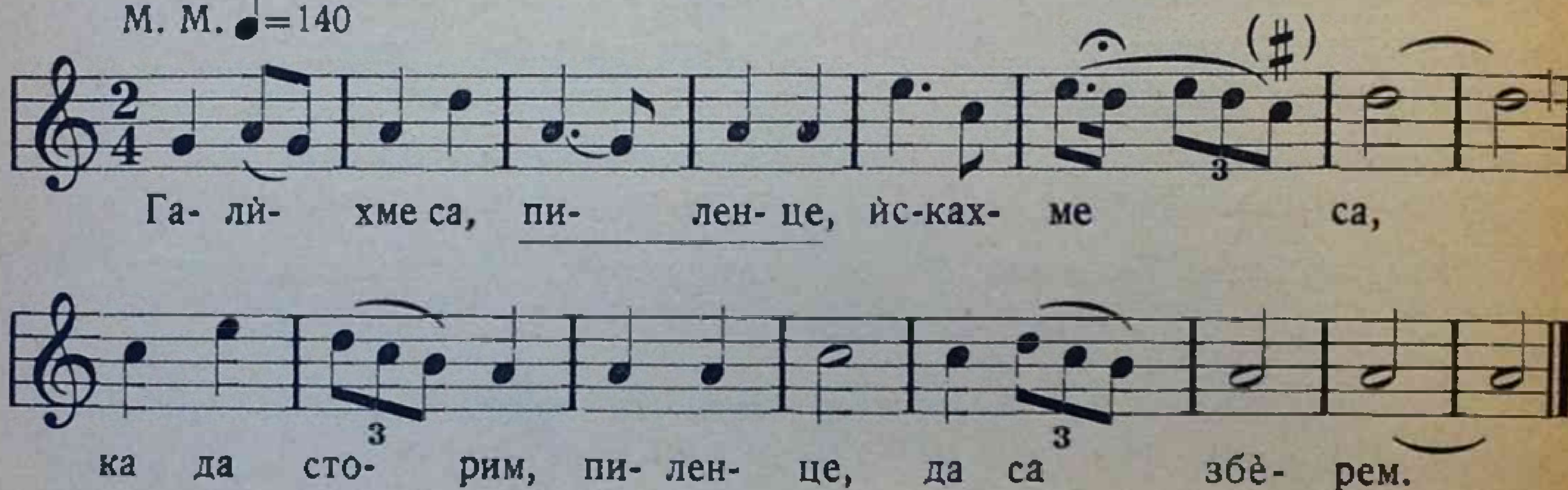

Ясно йе слòнце йогряло,
То не йе ясно слòнчице,
Най ми йе бяла Фейминка.
— Мàхни са, мàхни, юначе,
Нах мойса горни врàтинки,
Кичица да ти йобѐрем,

Йòлчеш ми китка мирѝснеш,
Йел мене да си спомѐнеш,
Юначе лудо и младо.
— Момне ле майри хубава,
Йòлчеш ми идеш на вòда,
Йочѝни ми съ въф тьебе.

Пѣта отъ Фейме Иссонова, 20 год., и Аджире Мурадова, 27 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

42. Любихме се, искахме се.

(игра)

Галѝхме са, пиленце, йскахме са,
Ка да сторим, пиленце, да са збѐрем.
Малко мношко, три години,
Та ми никой не разбѐре,
Йем разбере мойна майка,
Мойна майка, твой бубайко.

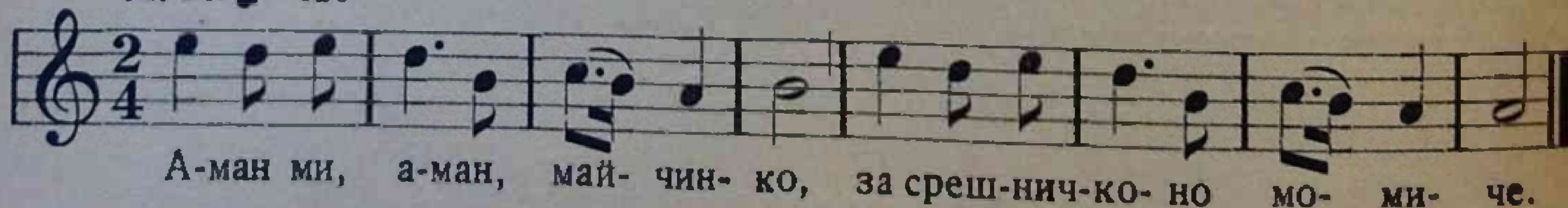
Йега умрем ф йедѝн денчок,
Ф йедѝн денчок, ф йедѝн сахат,
Дай ни кладòт йедѝн до друк,
Дай ни расте куманишка,
Кой как мине да йотк°àцва.

Пѣта отъ Фейме Исенова, 20 год., и Аджире Мурадова, 27 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

43. Аманъ ми, аманъ, майчинко.

(игра)

М. М. ♩=120
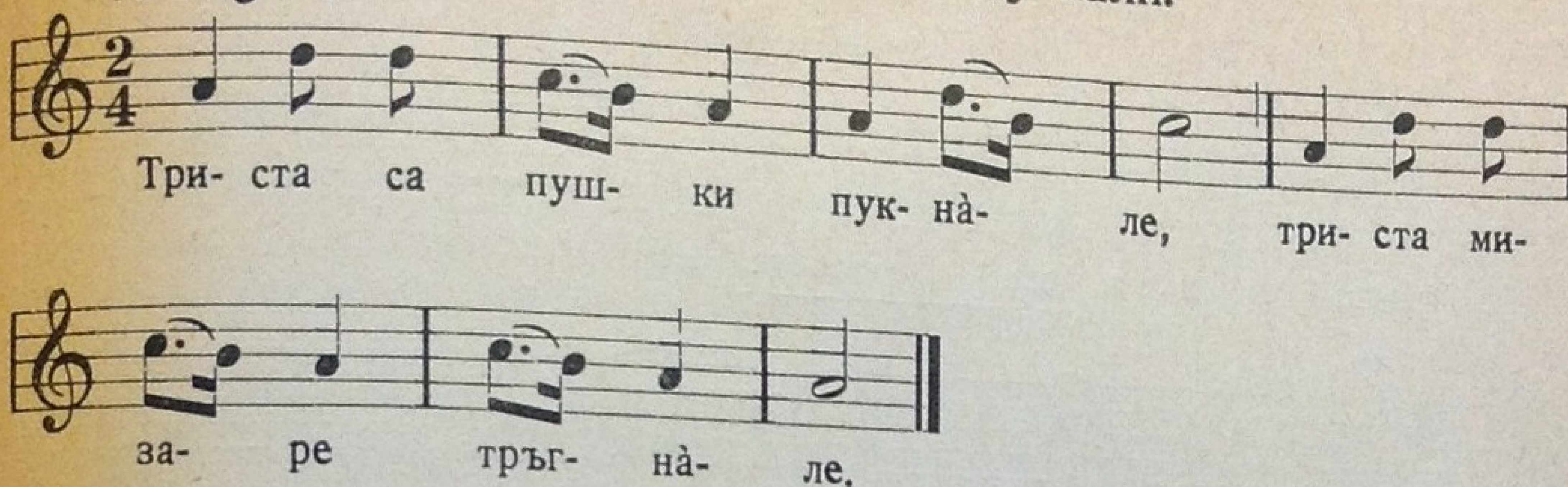

— Аман ми, аман, майчинко,
За срешничконо момиче,
Мьесец е вòтре сьедѐле,
Доде ми бялка изделѐ,
Доде ми тьонка израстѐ,
Доде чернйочка исчернѐ.

Фчера я видях, майчинко,
На високине кьошкове.
— Исѐне, вакло копиле,
Немой си прàзни кесѝйта,
Я нема тебе да зема.

Пѣта отъ Фейме Исенова, 20 год., и Аджире Мурадова, 27 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

44. Триста сѫ пушки пукнали.

М. М. ♩ = 80
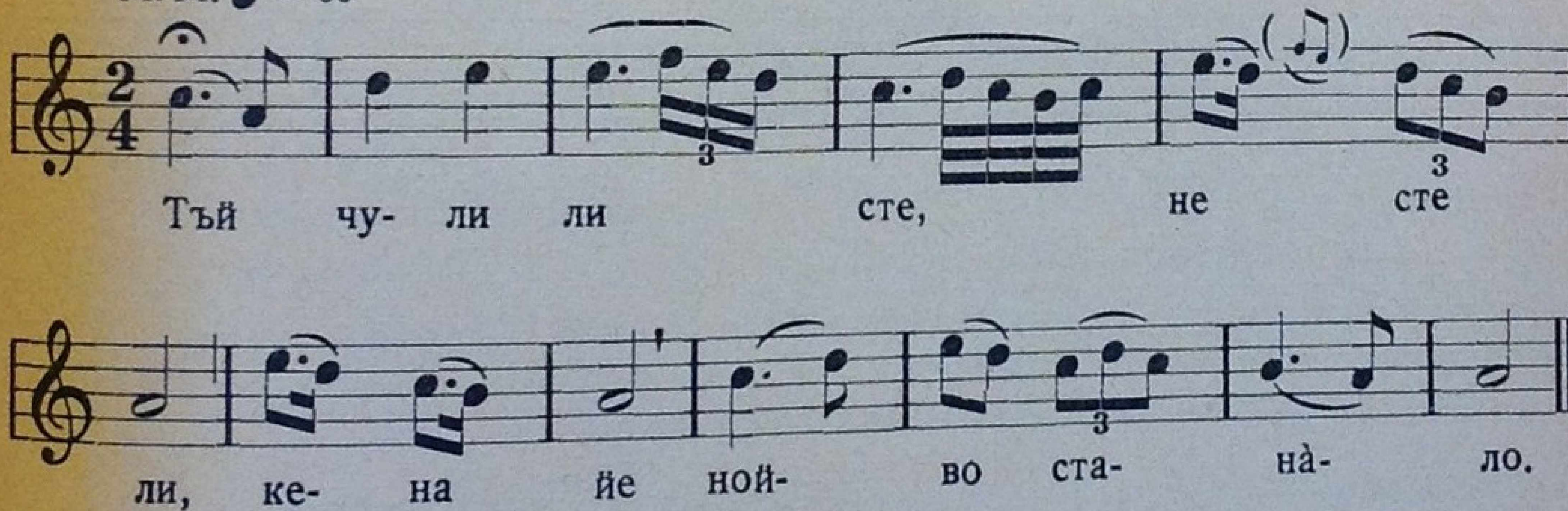

Триста са пушки пукна̀ле,
Триста мизаре тръгна̀ле,
Три ми са майки пла̀кнале,
Мехмедева майка най-яце.
Мехмед од меза̀р[1] продума:
— Майчинко, мила майчинко,
Йоти ми плачеш, майчинко?
— Как да не плачем, сино ле,
Дете ти плаче ф люлкана,
Любе ти плаче ф сарае,
Йофцене блеят ф йерѐкън,[2]
Кончено свири ф арѐман.[3]
— Кончено, майко, про̀дайте,
Сичконо, майко, продайте,
Детено да ми искупите,
Любено да са йожени.

Пѣта отъ Фейме Исенова, 20 год., и Аджире Мурадова, 27 год., с. Кестенджикъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

45. Какво е ново станало въ Смиленъ.

(на попрелка)

М. М. ♩ = 60

Тъй чули ли сте, не сте ли,
Кена йе нойво стана̀ло
Въф Смилен село голямо,
Долняна, средня махала,
Ф Мехмедевено коначе.
Мехмет са збира, та̀рнова,
Нах пашмъклъския мефтия,
На порти чука и рука:
— Излези, мефте ефенди,
Итричко ше та по̀питам,
Ала щеш право да казваш:
Със любе сме си роднина
И братя сме си ра̀нени,
Бива ли да са водиме?

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

---

[1] меза̀р — гробъ
[2] йерѐк — търло, ѫгълъ
[3] арѐман — дворъ

46. Проводи ме, мамо, на вода.

(на попрелка)

М. М. ♩=120

При-во- ди ма, май- чин-ко, на во- ди- ца, де- но и- ма, май- чин-ко, мла- до тур- че.

Приводи ма, майчинко, на водица,
Дено има младо турче,
Ям се дава, ям продава
За иляда, за стотина,

Де да дадем две иляди,
Две иляди, две стотини,
Да го купим, да го зьемем,
Теп за сина, мен за любе.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

47. Отъ любовь да се умира.

М. М. ♩ = 72

А- ли- е, лю- бе А- ли- е, от- сев- да да са ю- ми- ра.

Алие, любе Алие,
От севда да са юмира,
Би ми ще лани умряла,
Ам сà лей никак не прави...

Сама си са̑анам и вейнам,
Бялко ми лѝце почерня,
Тянка ми снàшка извейна,
Лѝце ми суво иссъ̑на.
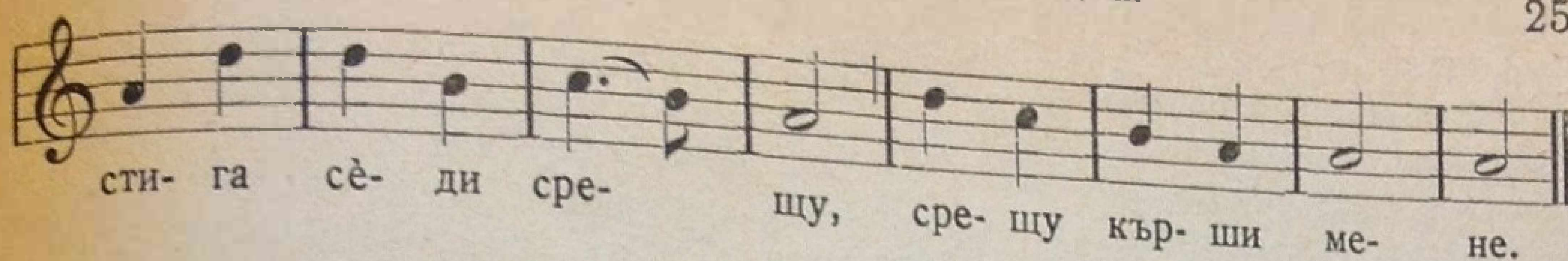
Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

48. Стига стоя срещу мене.

(на попрелка)

М. М. ♩ = 120

Ма- ри мо- ми- чен- це ни ма- ло, ни го- лье- мо,
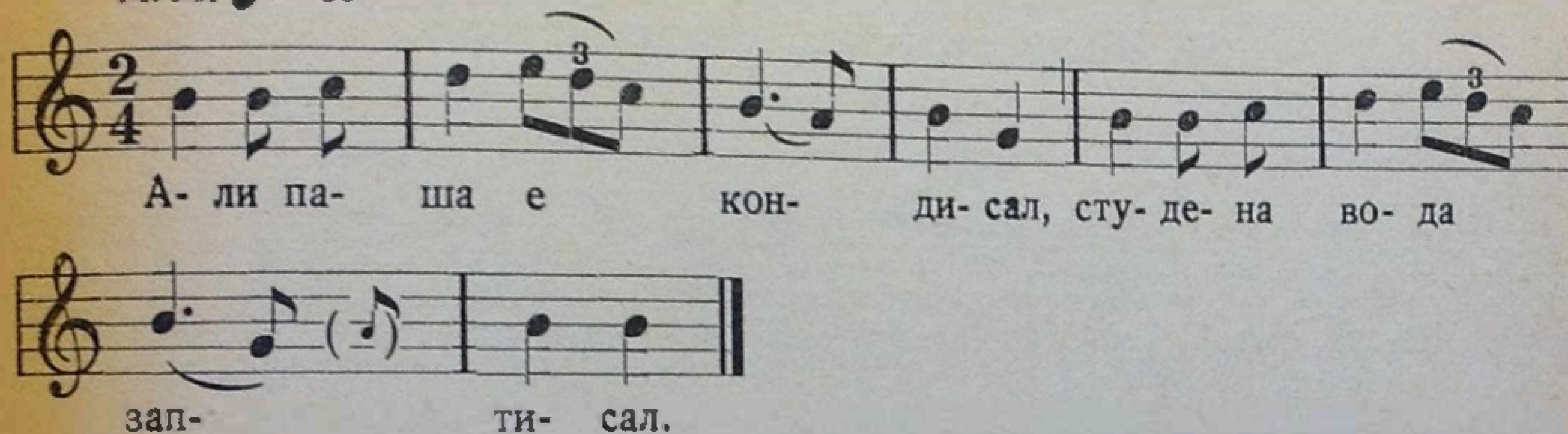

Забележка. Вижъ текста на пѣсеньта № 33.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Ялиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

49. Яли паша е кондисалъ.

(на попрелка или межѐ)

М. М. ♩ = 60

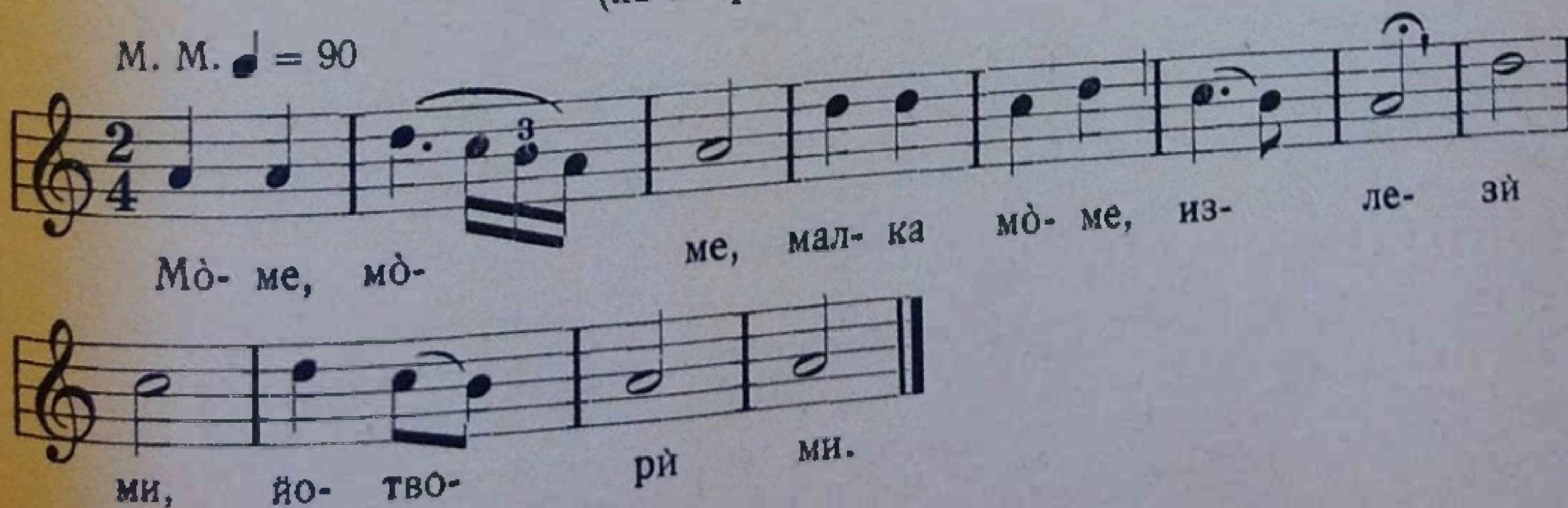
Али паша е кондисал,
Студена вода заптисал,
Зелен чадър е опя̀нал,
Тефтерено е ачтисал,
Кой как минава, преспава,
Женени кафладѝсова,
Лефтери мюрладѝсова.[1]
Али като йе заплакал:
— Да имам синче искутен,[2]
На аскер да го прòвода.
Дàщеряна му викаше:
— Мълчи ми, бубà, не плàчи,
Заръчай, бубà, поръчай,
Чаушова руба, гиздило, (2)
На сефѐр ше я прѐвода.
Аскерено се здумоват:
— Яко е вакъл чаушец,
Дали е чауш мòмица,
Или е чауш кòпеле.
Аскерено се здумоват:
— Аддете да го одведем
При край пазаря, в дюгяна:
Лейко се фане у патлак,
Че ми е чауш кòпеле;
Лейко се фане у вàле,
Че ми е чауш мòмица.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

50. Моме, моме, малка моме, излѣзъ отвори ми!

(на попрелка или межѐ)

М. М. ♩ = 90

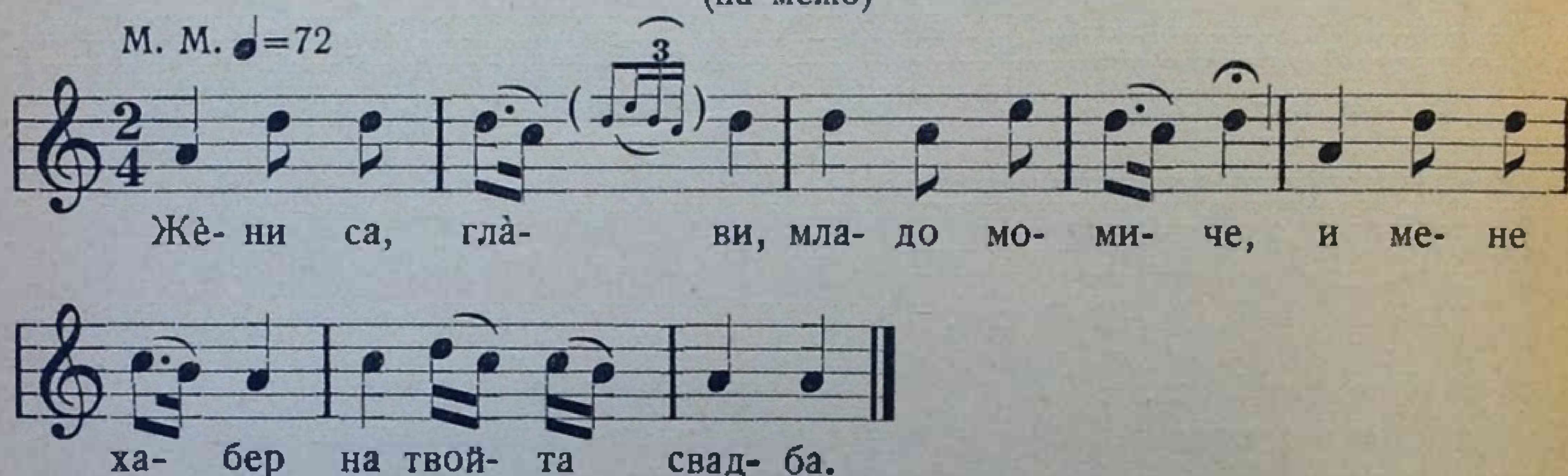
[1] мюрладѝсова — бележи
[2] искутен — изгледанъ

— Мòме, мòме, малка мòме,
Излезѝ ми, йотворѝ ми,
Че съм с риска по ръкаве,
Вьетер дуе, мьене мрàзи,
Рòса росѝ, кон ми квàси.
— Бре юначе, лудо младо,
Ей ти порти йотворени,
Ей ти дворе, фкарай коня,
Ей ти скàли, покачи са,
Ей ти пенджур, мене гледай,
Пàлни йòчи, празни рàки.
— Мари мòме, малка мòме,
Тая дума немой думай,
Тая дума за ядове,
Извàди ща йостро сабле
Съсèк ти ща парнàчкове,[1]
Испразни ща пàлни йòчи,
Напълни ща празни рàки.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

51. Жени се, годи, младо момиче.

(на межò)
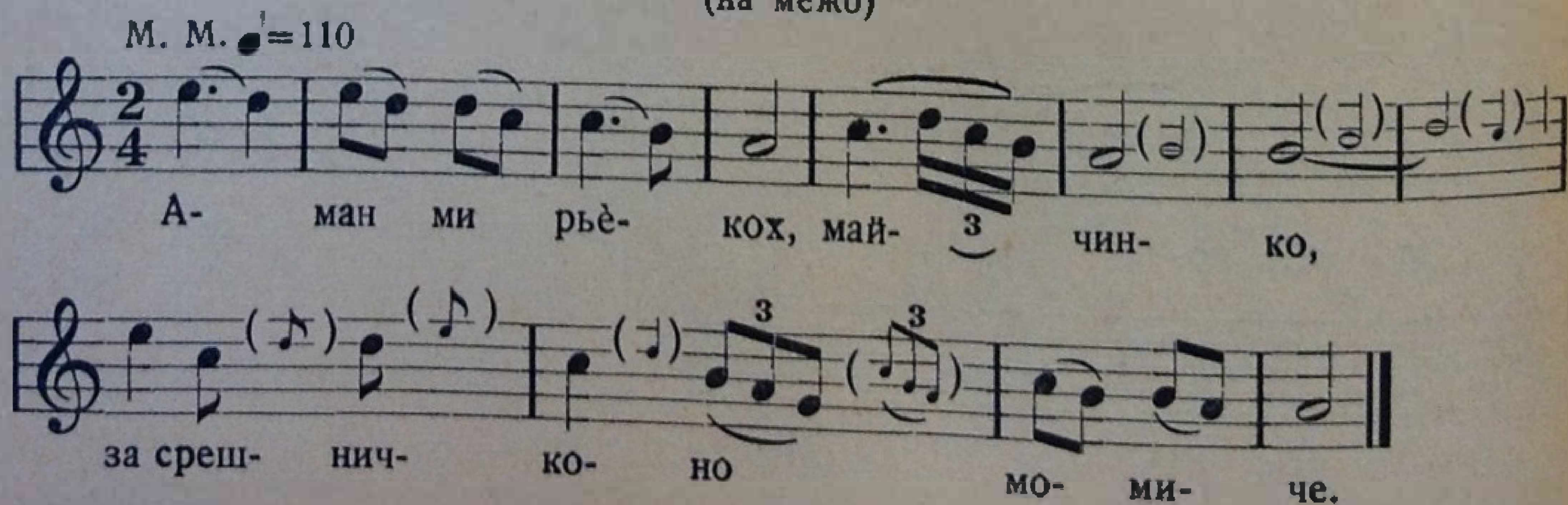

— Жèни са, глàви, младо момиче,
И мене хабер на твойта свадба.
— Ни ше са женим, ни ше са главим,
Мене си мàма тьебе не дава,
Ме ще ме мàма да си ма даде
Нах чуждо сèло, на друго любе.
— Ега са жениш и мене хабер,
И мене хабер на твойта свадба,
Кон да ти дᵒаржем ,дур го върседнеш,
Кон да ти водим дур до дома ти,
Кон да ти дᵒаржем, доде ми слезнеш,
Срам да ти дᵒаржем на пᵒарвен вечер,
Кавье ще варим до другьен вечер,
Ратай ше ти съм. за три години,
Доде ми родѝш мала момѝца,
Ага не родѝш мала момѝца,
Дано йостанеш млада вдовица,
Та да ми станеш пàрвично любе,
Я да ти станем пòфторно любе.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

52. Аманъ ми рекохъ за срещното момиче.

(на межò)
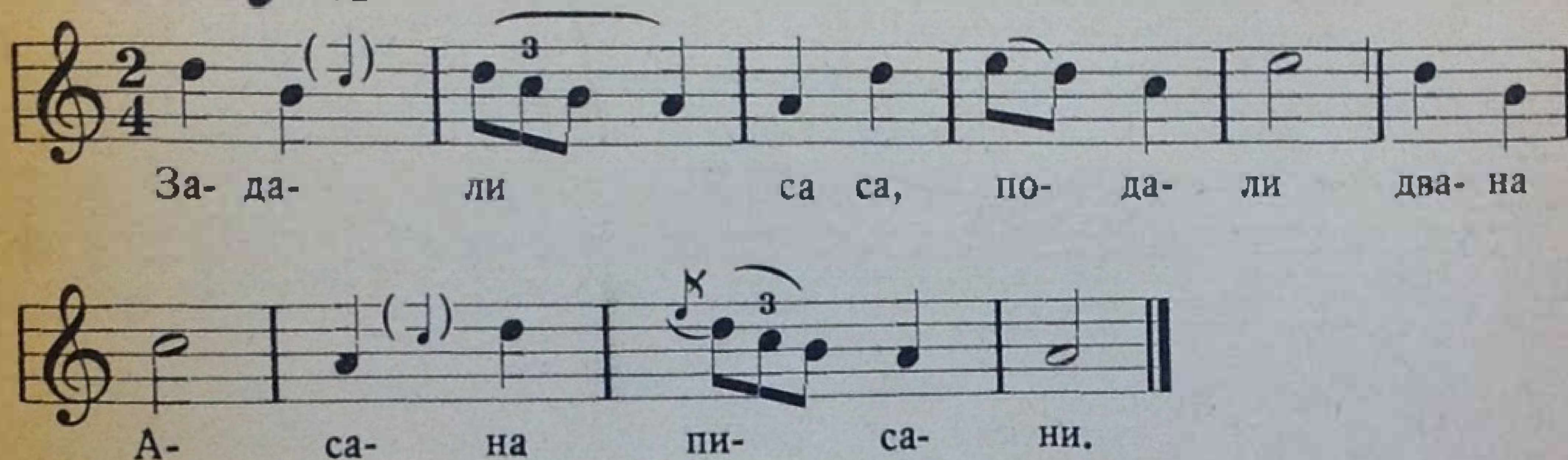

[1] парнàчкове — прѣчкитѣ на прозореца

Аман ми рьѐкох, майчинко,
За срешничконо момиче.
Мьесец е ватре седьело,
Доде ми бяла избелѐ,
Ала йе наван изльело,
Йогън ми пламен горьеше
На кафезлино пенджере,
На бистричкине джамове.
Стана девойка нарами
Чифно ми бяли хàркоми
Да точи вòда студена.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

53. Задали ми се два Асана.

(на межò)

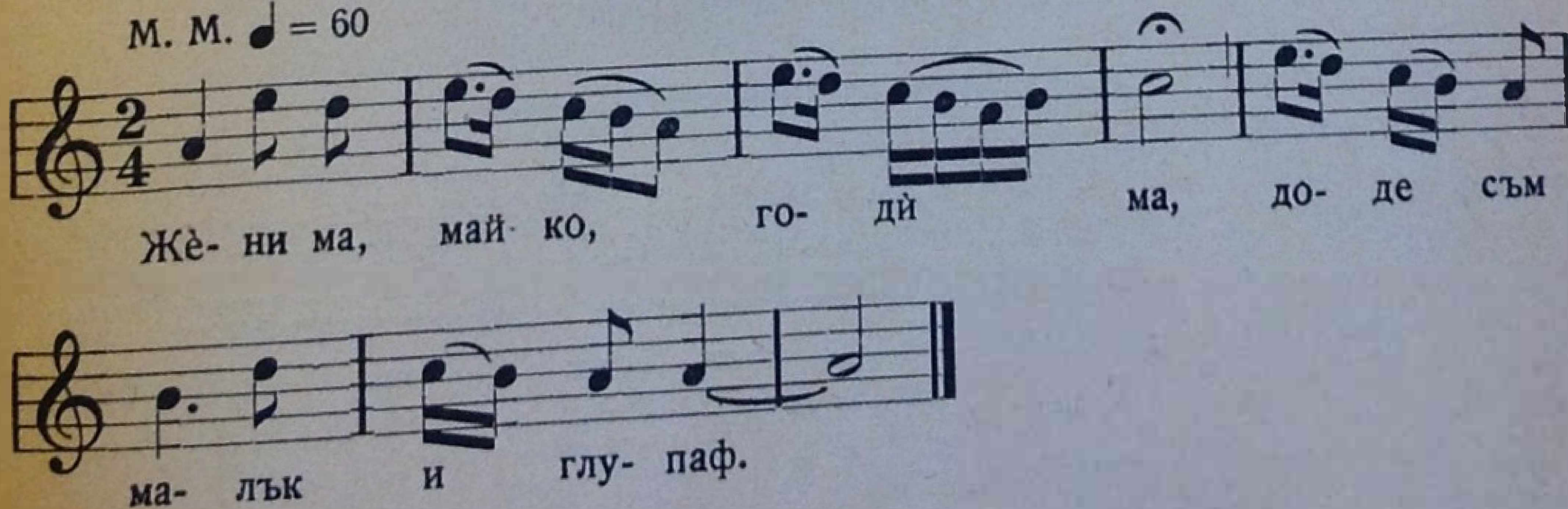

Задали са са, подали
Двана Асана писани
Од Баадат, от касабата,
Лилекън съз босилекън,
Левенен съз бейтураня.
Излези, Фатме ле, пòгледни
Од ваши мучки[1] врàтники,
Та са нагоре йогледай:
Нагоре вйрье[2] високо,
Надоле вйрье[3] длибоко.
Ф ръкана държи шишѝна,
Шишѝна бистра ракия.
То не е било ракия,
Ами е било магия
Да си магьосова Фатминка,
Дал нйще рѐкне зѝ го ще,
Нал тя си рѐче: не щà го.

Пѣта отъ Фатме Асанова, 60 год., и Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

54. Жени ме, мамо, годи ме.

(на межò)
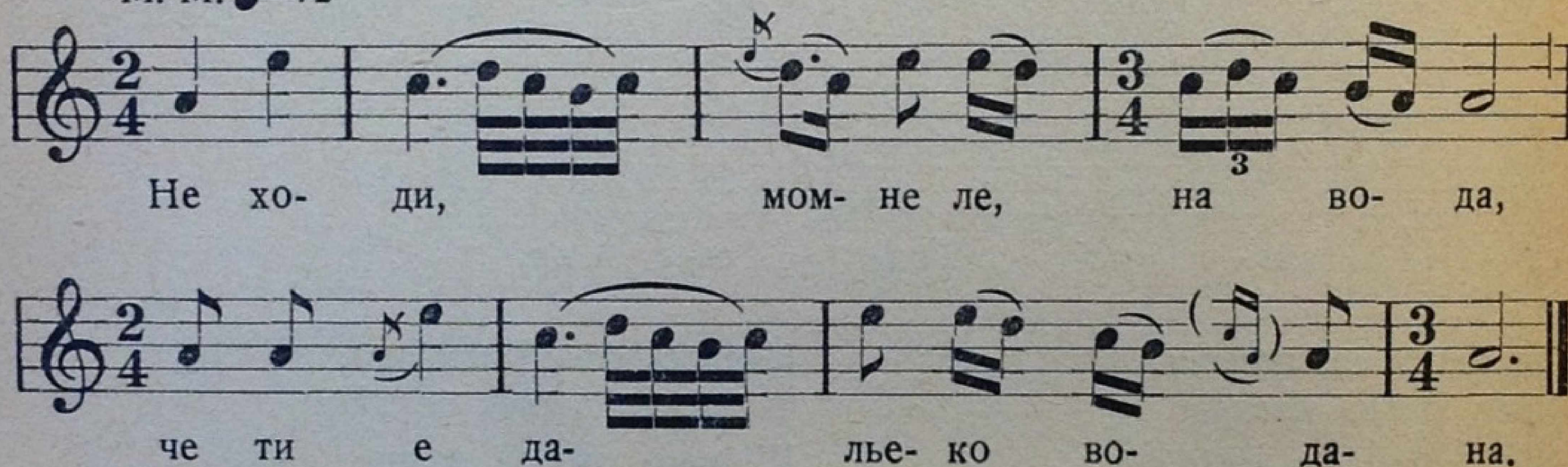

---

[1] мучки — малки
[2] вйрье — върхъ
[3] вйрье — виръ

— Жѐни ма, майко, годѝ ма,
Доде съм малък и глупаф,
Доде по сьело не ходям,
Доде ти беля не правям,
Ни тебе, майко, ни мене,
Селому, мале, най-яце.
— Как да тъ женям, сино ле,
Йо̀ще си мàло глу̀паво,
Ня ли ти мило, сине ле,
Лѐфтеро ойгун о̀дене?
— Мило е, майко, дра̀го е,
Ала е с мо̀ма най-яце,
Вечерем с мо̀ма да легнем,
Сутрина с млада да станем,
С каносанине рачѝнке,
Бурмосанине пàрстене,
С расчесанине залу̀фе.

Пѣта отъ Фатме Асанова, 60 год., и Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

55. Не ходи, момне, на вода.
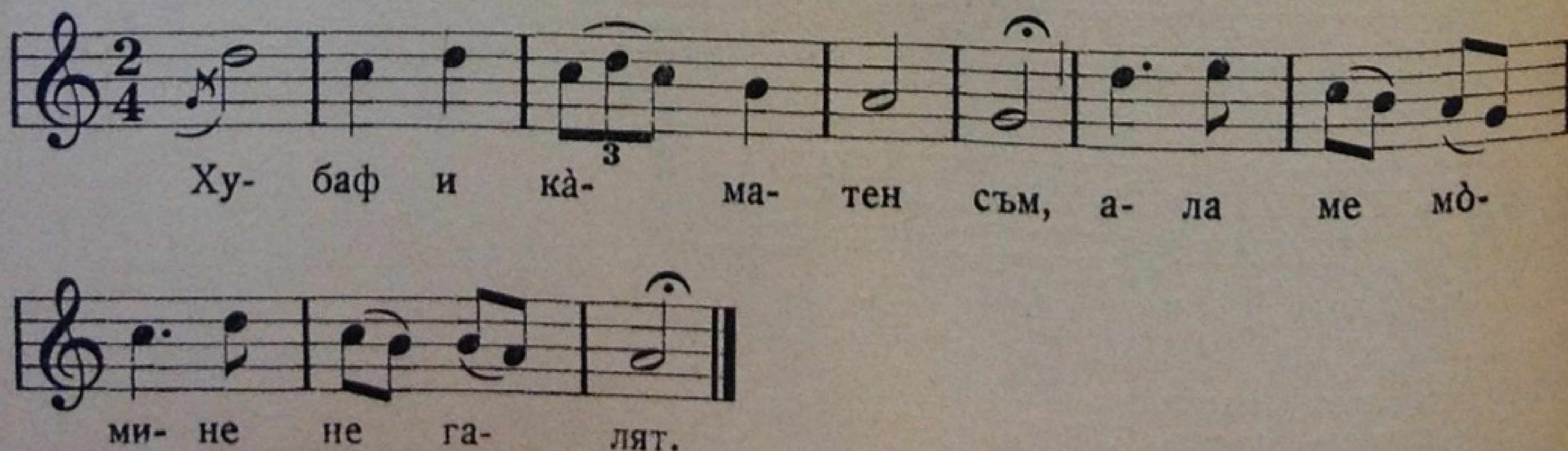
(на межо̀)

— Не ходи, момне ле, на вода,
Че ти е дальеко водана,
Дальеко одван сѐлоно,
Там има вѝрье дълбоко,
Там расте дарво високо,
Та шири листе широко,
Та прави сьенкя дебела,
Отѝ щеш, момне ле, заспà щеш,
Нема кой да та разбуди.
— Имам си, имам, юначе,
Двамина братя ранени
И двана кавал свиреа:
Единан свири вѐчером,
Когано млади да лягат,
Другия свири утрино,
Когано млади да стават.

Пѣта отъ Фатме Асанова, 60 год., и Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

56. Хубавъ и каматенъ съмъ.

Хубав и ка̀матен съм,
Ала ме мо̀мине не галят,
Йоти съм йаваш копеле.
Мене ма, майчо, сналя̀та
И я чапкънин да ста̀на,
Да ми са мьетнам ф мо̀мине,
Да фанам бяла Селминка
За чубрукуна[1] ризица.
Селминка нахва̀н, нахвнѐтре,
Бьели си ра̀ке ка̀ршеше,
Бурамѝ пърстене тро̀шеше,
Прес пенджере ги мяташе,
Морна[2] си ко̀са макнеше,
Фъф йогънън я мяташе.

Пѣта отъ Фатме Асанова, 60 год., и Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

57. Женилка, пуста теглилка.

(игра)

М. М. ♩ = 140

Же- нил- ка, пус- та гла- вил- ка, да зна- ех,
гла- вил- ка,
май- ка, да зна- ех.

Женилка пуста главилка,
Да знаех, майка, да знаех,
Ни ше съ жьенях, ни гла̀вях,
Женилка, пуста теглилка,
Йот стара баба теглене,
Йот стари дьедо повече,
Йот първо любе най-яце:
Вьечером ма бъхта да лягам,
Утрино бие да ставам.
Стана девойка, отиде
Нах майчино му дворове,
На порти чука и рука:
— Йзлези, майчо, йо̀твори,
То ма е било, пребило.

Пѣта отъ Фатме Асанова, 60 год., и Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

58. Какво да продаде?

(на межо̀)

М. М. ♩ = 60
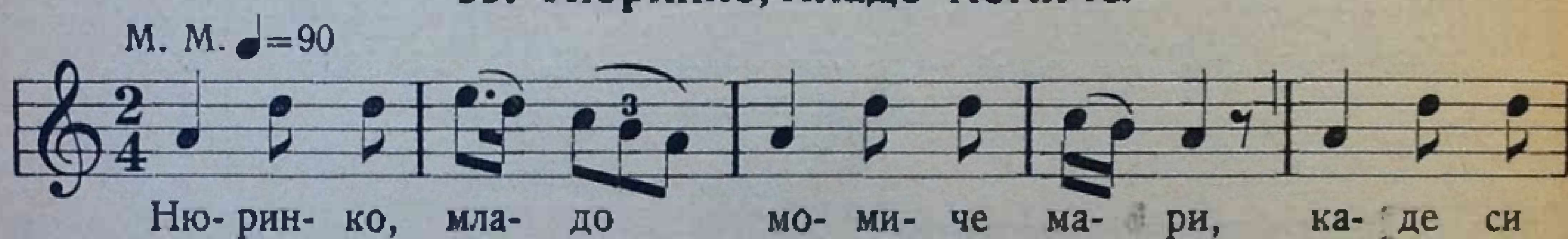
Пре- кра- ти, май- ко, сер- мя- на, та да си
про̀- да йоф- це- не.
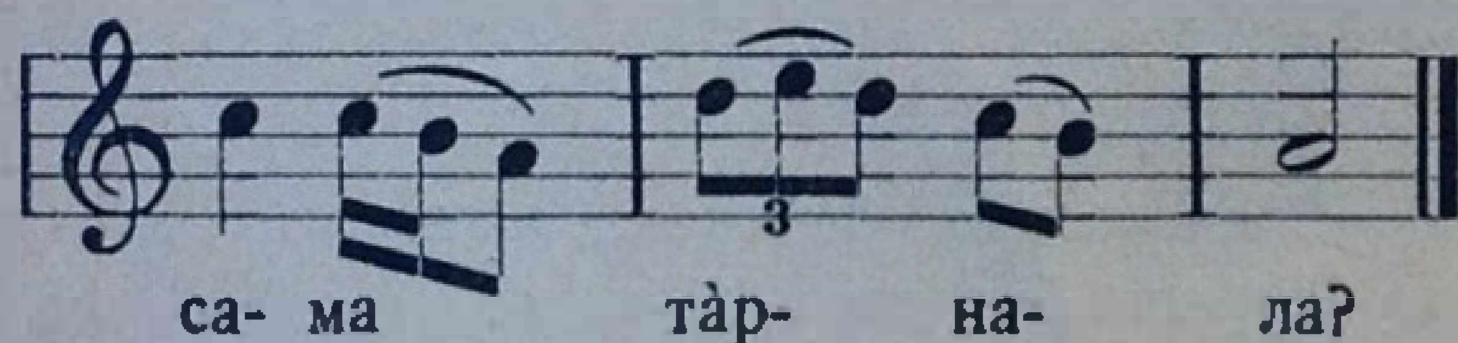
[1] чубрукуна ризица — риза съ широки червени кенари
[2] морна — черна

— Прекрати, майко, сермяна,
Та да си прòда йофцене.
— Не продавай ги, сино ле,
Бес таях не ще да можеш.
— Дали си прòдам кончето?
— Не продавай го, сино ле,
Бес него не ще да можеш.
— Дали си прòдам вòлове?
— Не продавай ги, сино ле,
Бес таях не щеш да можеш.
— Дали си прòдам дèтено?
— Не продавай го, сино ле,
Детено тие от сàрце.
— Дали си прòдам любено?
— Продай го, продай, сино ле,
Мале ле, ще мож без любе;
Стàни го, синко, зàведи,
Та си го, синко, йòдведи
Ф Йòрехче сèло голйемо,
Че та си рỳкни и вйкни:
Продавам любе галено.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова, Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

59. Нюринко, младо момиче.

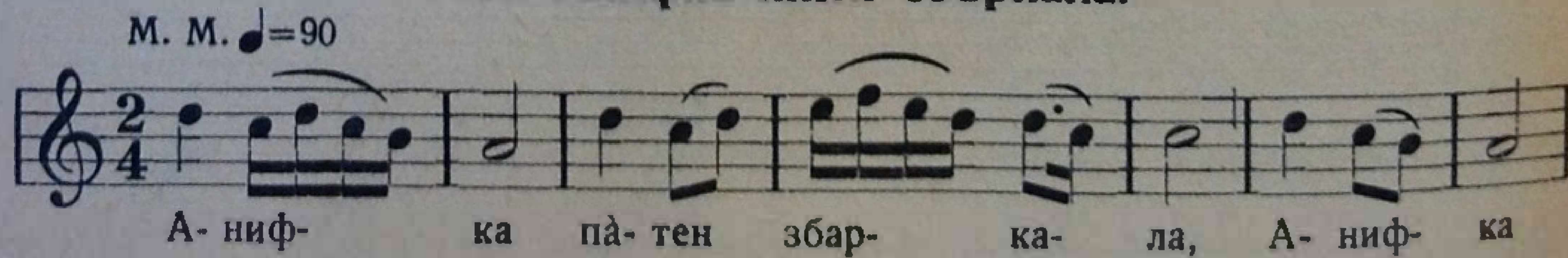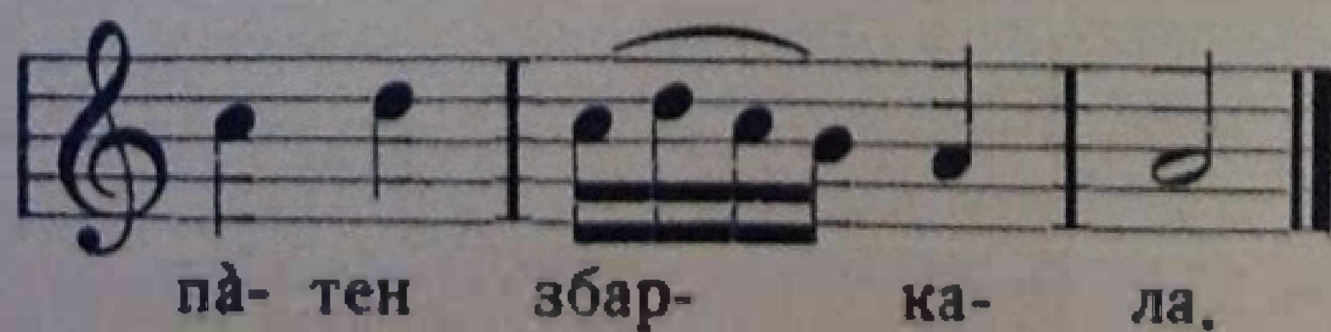

— Нюринко, младо момиче
мари,
Каде си сама тàрнала?
— Тàрнала съм си, тàрнала
Нах рана мехлем да трàсьем.
— Вàрни са, вàрни, Нюринко,
Тие та са бьèда бьèдили
И йфтра са ти фърлиле,
Да си Мехмеден рỳкало,
Да си го нах вас вòдило,
Дай му си кавйе варйла,
Дай му си чибук палйла.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

60. Анифка пжтя сбъркала.
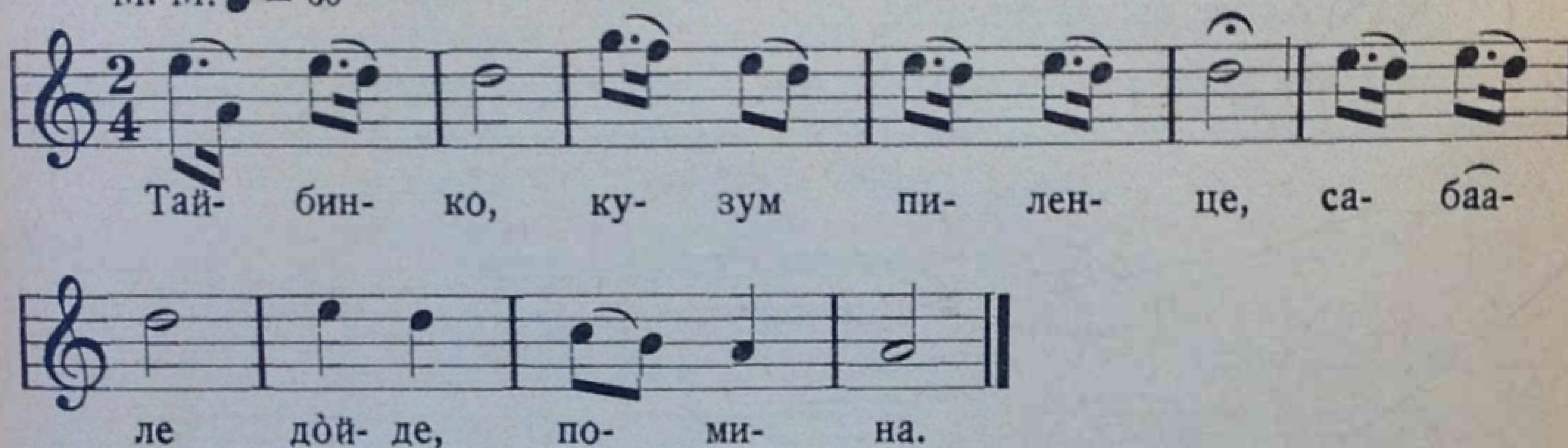

Анифка пàтен збаркала
До два ми йòгня йофчерски.
— Селям алейкин, йофчере!
— Алейкин селям, Анифко.
— Хайде ма, йофчар, йòдведи
Нис ситнем бахир надолу,
Нис зеленоно ливаде,
Нис червеноно ярове.
— Вакла сюрия юставям,
Бяла Анифка да дòвям
Нис ситнем бахир надолу,
Нис зеленоно ливаде,
Нис червеноно ярове.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

61. Тайбинко, кузумъ пиленце.

(на межò)

M. M. ♩ = 60

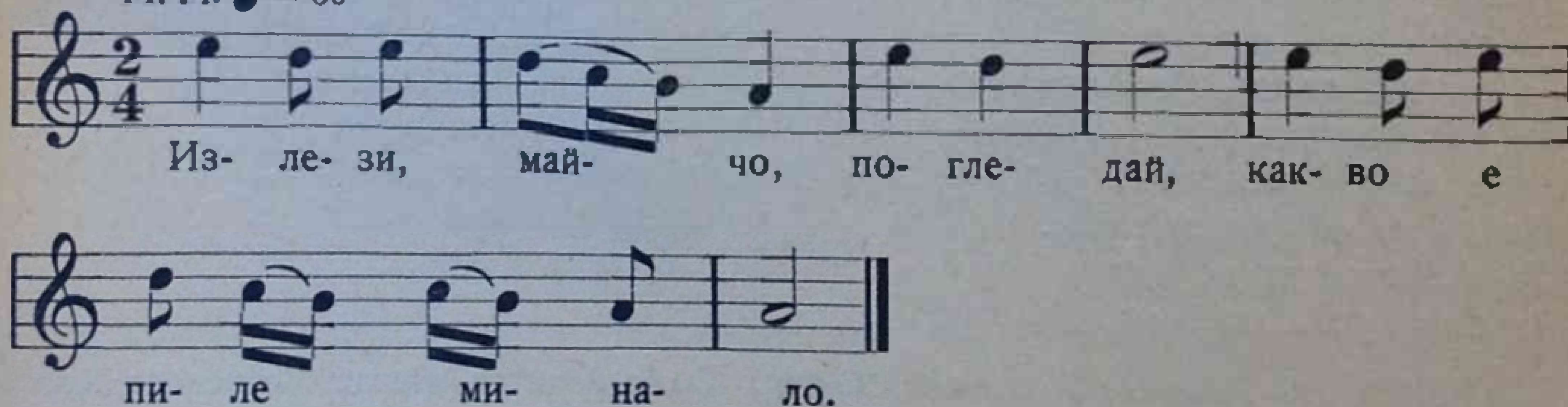

— Тайбинко, кузум пиленце,
Сабаале дòйде, помина, (2)
Пък ти ми немаш водица.
— Юначе лудо и младо,
Нам с тьебе вòда не трява,
Ни не сме насор[1] лежеле,
Ни не сме насор спеели.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

62. Излѣзъ, майко, погледай.

M. M. ♩ = 60
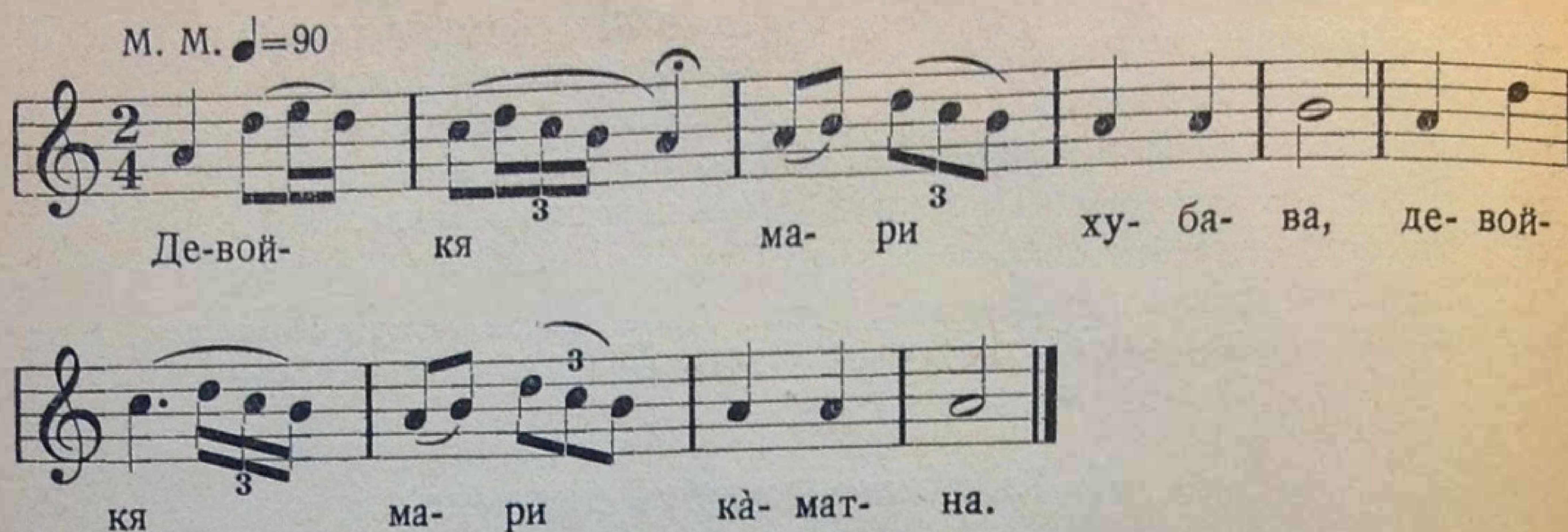

Излези, майчо, погледай,
Какво е пиле минало
През бейлицкана плàнина,
Бейлицко конче яаше,
Бейлицка руба носеше.
Стигни го, майче, питай го,
Женено ли е, не е ли.
Ако се каже женено,
Да берем билье раздьелно;
Ако са каже льѐфтеро,
Да берем билье гальено.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

[1] Насор — заедно

63. Девойко мари хубава.

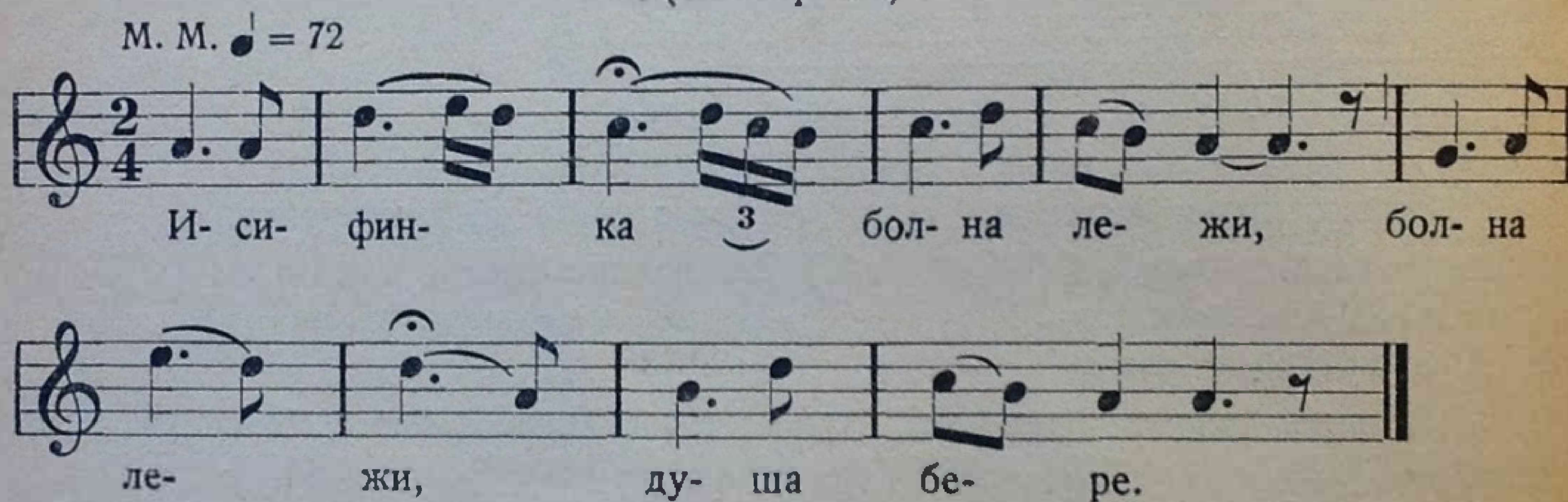

Вижъ текста на пѣсеньта № 4.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Браимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

64. Исифинка болна лежи.

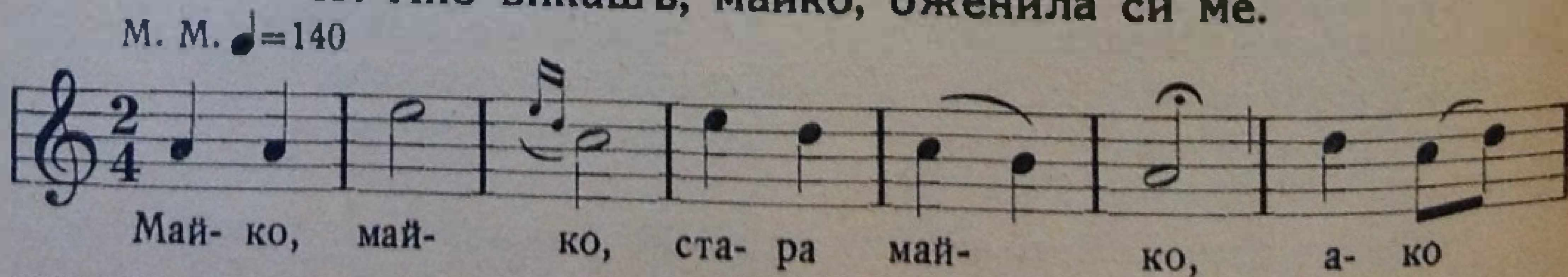
(на попрелка)

Исифинка болна лежи,
Болна лежи, душа бере.
Бабайко й на главана:
— Стани, стани, Исифинко!
— Как да стана, мил бубайко,
Земя ма е притиснала,
Майка ма е прирукала . . .
Да е лясно, да не идам,
Че съм пуста главеница,
Главеница, зrоденица. . .
Идете ми повикайте
Йододвъди миджова* ми,
Миджова ми Атиджѝнка,
Да надене мойта руба,
Да я видим приляга ли й̀,
Да й̀ прѝдам главенѝка,
Главенѝка згоденѝка.

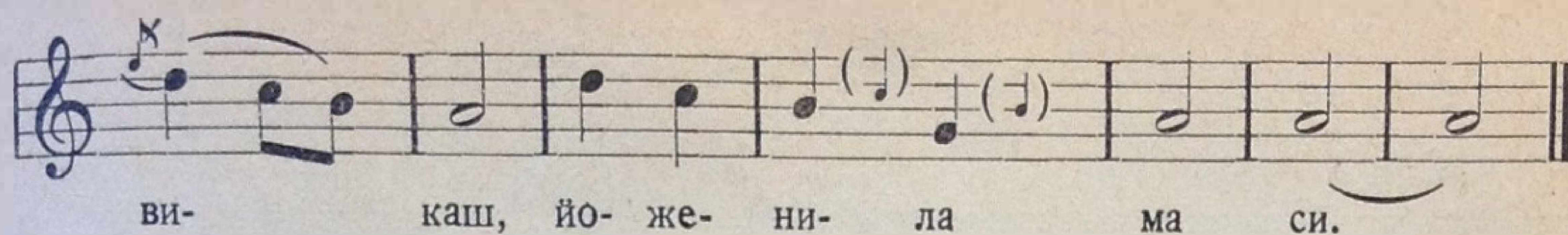
Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

65. Ако викашъ, майко, оженила си ме.

---

* миджова — чичова
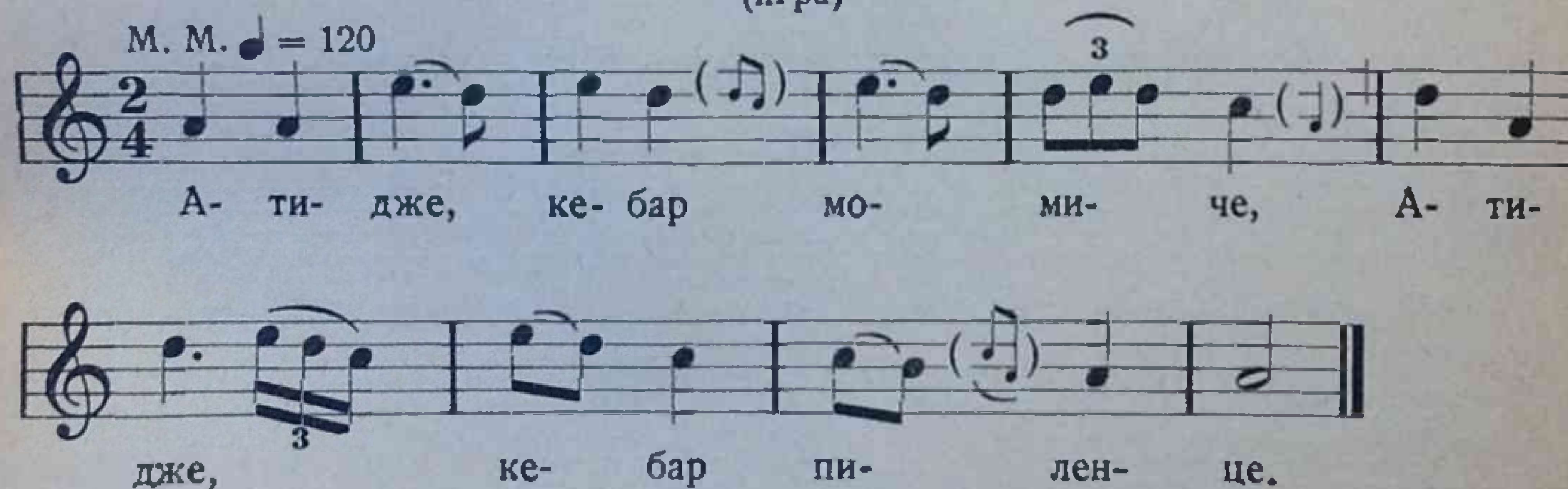

Майко, майко, стара майко,
Ако викаш, йоженила ма си,
Йоженила, йодомила ма си,
На накова старо йобрадàтничище.
Воз двор, из двор върви кайно кучетище,
В буджакана сейне кайно кòтенище,
На скутйе му сейнам кайно на гармади,
На рака му лейнам кайно на сухàри.
Брадище му бишка на йостро фойнище,
Душище му бие на гнило мешище.
Дейно си е млатко, пак си ми е млатко:
Воз двор, из двор йоди кайно юдаджия,
В буджакана сейне кайно каведжия,
На скута му сейнам кайно на юргани,
На ράка му лейнам кайно на йестъче,
Душица му бие на льетън босиляк.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Ферде Моамедова, Афизе Брахимова и Аджире Алиева, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

66. Защо ти плачатъ очитѣ.

(игра)

— Атидже, кебар момиче,
Атидже, кебар пиленце,
Йоти ти плачат йòчине,
Пък ти са смее лйцено?
— Как да ми йòчи не плачат,
Как да са лйце не смее:
Снощи съм гозба гòзбила
И вечеря съм вàрила.
Махнаа[1] млади юнаци,
Врут бяха бяли кàматни,
Мойно бе любе най-крайно,
Най-крайно, майко, най-грозно,
Врут бяха с чорапе, с тузлуци,
Мойно бе любе с царвуле,
С царвуле, майко, с калцуне“.

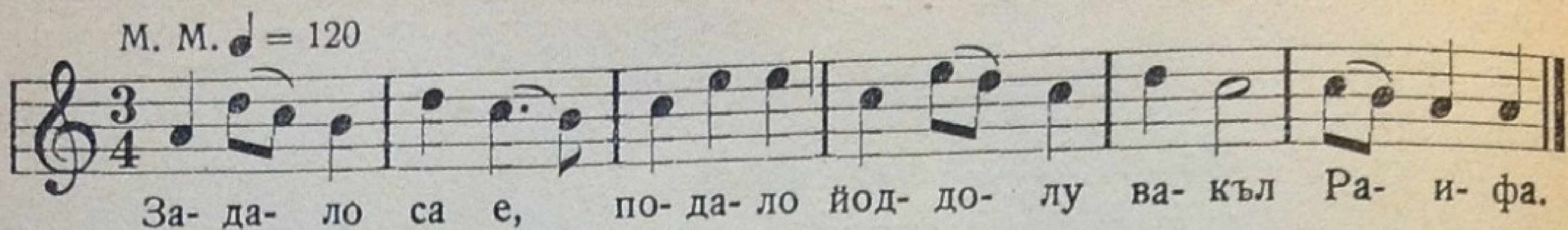
Пѣта отъ Джамиле Брахимова 23 год., Таибе Асанова, Афизе Брахимова, Аджире и Афизе Алиеви, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

[1] махнааа — дойдоха

67. Задалъ се е вакълъ Раифъ.

(на межò)

М. М. ♩ = 120
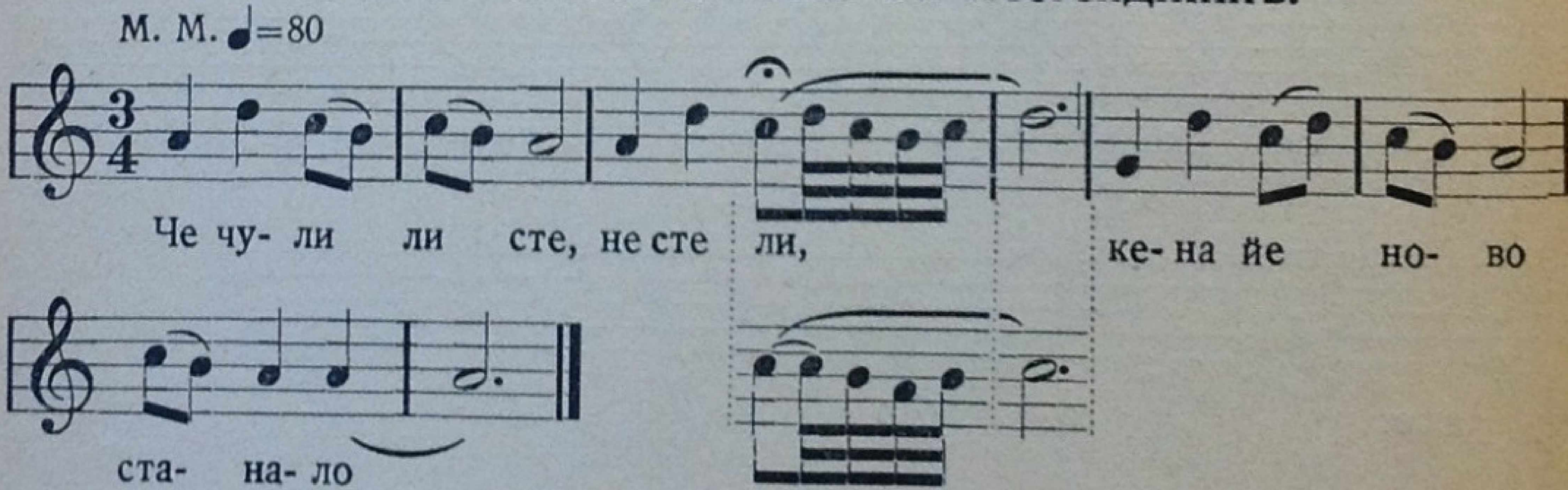

Задало са е, подало
Йоддолу вакъл Раифа,
Ф ракàна носи пекỳле[1]
Да си ми рука Исена:
— Исене, русо копеле,
Кенà ше нò е йот тебе?
— Йод мене ше е рѐнгере.[2]
Стана Исена, отиде
Да си ми рука Браима:
— Браиме, вакло копиле,
Кенà ше нò е йот тебе?
— Од мене ше е àркома,
На глàва ше я нàдена,
Прес село ше я прѐнеса.
Стана си Браим, отиде
Да си ми рука Алия:
— Алия, русо копиле,
Кенà ше нò е йот тебе?
— Од мене ше е шекера.
Стана ми Али, отива
Да си ми рука Ахмеда:
— Ахмеде, вакло копиле,
Кенà ше нò е йот тебе?
— Од мене ше е маслоно.
Ф кинига са го завиле,
Ф торбице са го збирале,
Йот там със пьесни тарнаа
Мàйкине да са не сьетат,
Мòмине да ги не знаят.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Афизе Брахимова, Аджире и Афизе Алиеви, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

68. Какво е ново станало въ Кестенджикъ.

М. М. ♩ = 80

Че чули ли сте, не сте ли,
Кена йе ново станало
Ф Кестенджик село голямо:
Тьошка ше свадба да има,
До пьет щът свирки да свират,
До три тъпаня щът чукат.
Сабрале са се, побрале
Йод Мугла сèло голямо
Най-башно вакли юнаци
Шарен му гòдеш[3] караха,
С синджире го са вàрзале,
Летиф го и Ахмет вòдяха,
Раиф го и Алй кàраха.
Вървяха, колко вървяха,
Ега ф Кестенджик опряха,
Ньемаше тàпан, ни свирки.

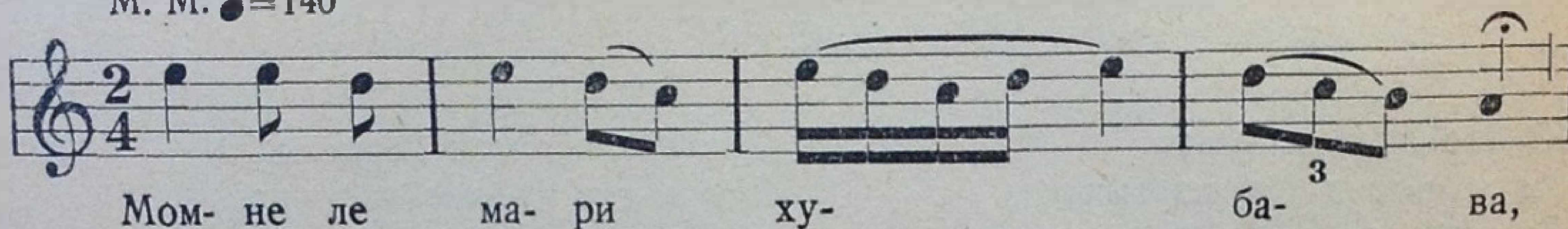
[1] пекỳле — торбица
[2] ренгере — чения
[3] гòдешъ — украсенъ овенъ

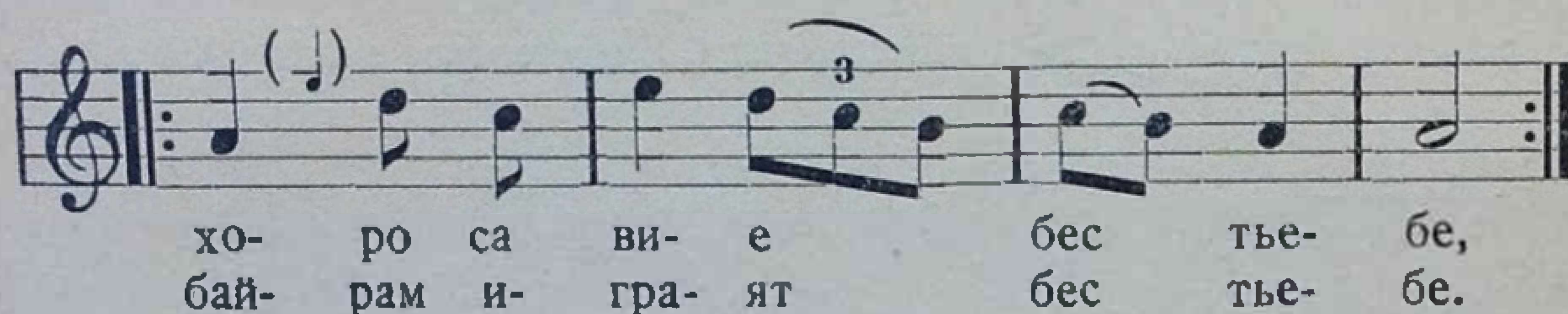
Оттам са нàзат вàрнали,
Режат бàзанок за свирки,
Зимат бàкален за тапан.
Юнаце дума думаха:
— Ювèне вакъл и шарен,
Наимаш ли са, йовèне,
Кестенджик да ни преведеш,
Юнаци да ми отсрамиш?

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., Таибе Асанова, Афизе Брахимова, Аджире и Афизе Алиеви, девойки, с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

69 Хоро се вие безъ тебе.

(игра)
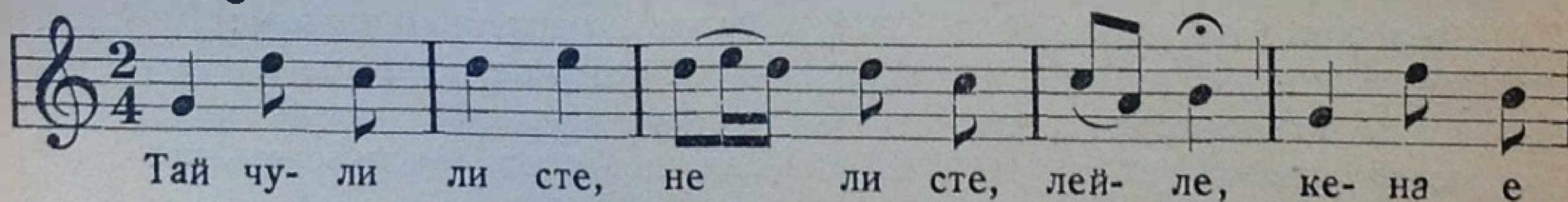

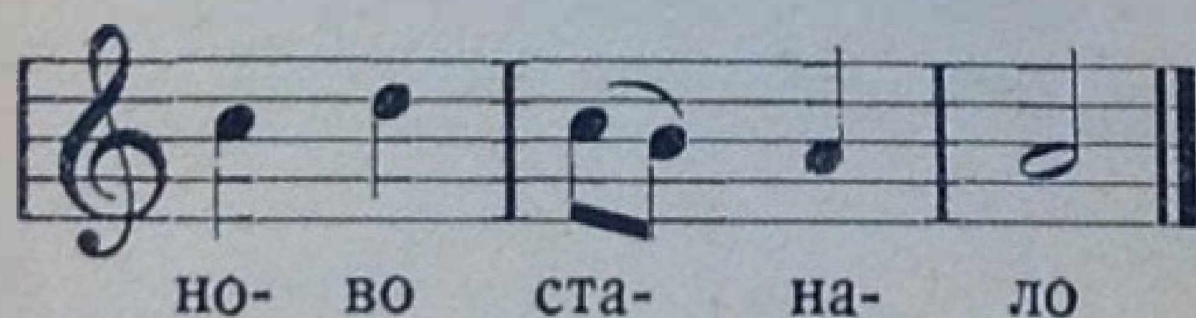

Момне ле мари хубава,
Хоро са вие бес тьебе,
Байрам играят бес тьебе.
— Йохлеле, аго, вахлеле,
Ега ма майка не пуска,
Че си ми ньемам гиздѝло,
Чорапе, аго, терлици.

Пѣта отъ Емине Брахимова, 50 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

70. Какво е ново станало въ Райково.

Тай чули ли сте, не ли сте,
лейле,
Кена е ново станало
Ф Райково сèло гольемо:
Тешко са òро вияше
На Ушофскине мейдàне,
Йезмè на кьошен седеше,
Та си ми гледа и пази.
Увардиха е троица,
Троицана съ терзие:
— Шийте и кройте, терзие,
Мен да ушийте шалвàре.
— Нито ша шием, ни кроим,
Дур си не видим Йезминка,
Черни ли й са йòчине,
Бьело ли й е лѝцено.

Пѣта отъ Атидже Салиева, 45 год., и Тайбие Арифова, 40 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

71. Мжчишъ се да ме измамишъ.

(игра)

М. М. ♩=140

Ю- на- че лу- до и мла- до, ти мъ- чиш
да ма из- ма- миш.

Юначе лудо и младо,
Ти мъчиш да ма измамиш,
Пък йас са лей тъй не мамим,
Дур ньема ялтън йермели,
Дур ньема фустан коприна,
Дур ньема вале зелена.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

72. Притекълъ е червенъ чучуръ.

М. М. ♩ = 90

При- те- кал е чер- вен чу- чур,
па за- ньел е но- ва- на ге- ми- я.

Притекал е червен чучур,
Та занел е нована гемия,
Във гемия мòма Серменлия,
Та извади нощче мердженлия,
Та расече скована гемия,
Та са мьотна ф конен аджамия,
Та откарши прачка селканлия
Да си кара конен аджамия:
— Айде, коне, коне ше идеме
Ф наше село, нова свадба има,
Там ще вечер, вечер вечерьеме.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

73. Въ ваше село голѣмо има ли мома за мене?

М. М. ♩ = 80

Нев- зин- ко, мо- ма ху- ба- ва,
Ва- ше е се- ло го- ля- мо,
и- ма ли мо- ма за ме- не?

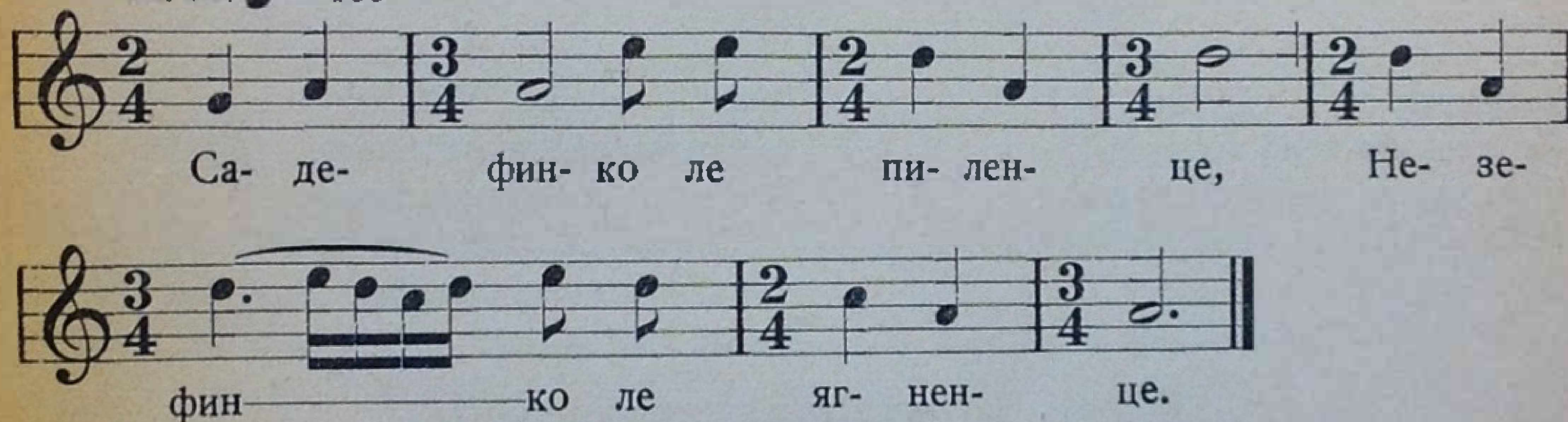
— Невзинко, мома хубава,
Ваше е село голямо,
Има ли мома за мене?
— Йохлеле, аго, вахлеле,
Село бес мòми бива ли,
Та й наше село да бива.
— Стани, Невзинко, нàрами
Вашине бели хàркоми,
Та ги водица нàточи,
Та са във вода йогледай,
Кутрàна видиш в водàна
На нея да ма йоглавиш.

— Йохлеле, аго, вахлеле,
Кутрàна видя в водана,
Яце сме блиски комшие
И братя сме си храненки.
— Невзинко моме, Невзинко,
Не си ли чула, Невзинко,
Бяли пàтове край ньемат,
Дребни камене брой ньемат,
Кàматна мома рот ньема...
Невзинко моме, Невзинко,
Една да на е родила,
Пак ше са с тьебе земеме.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

74. Като си ме обичала, що не си ми казала.

(на межò)
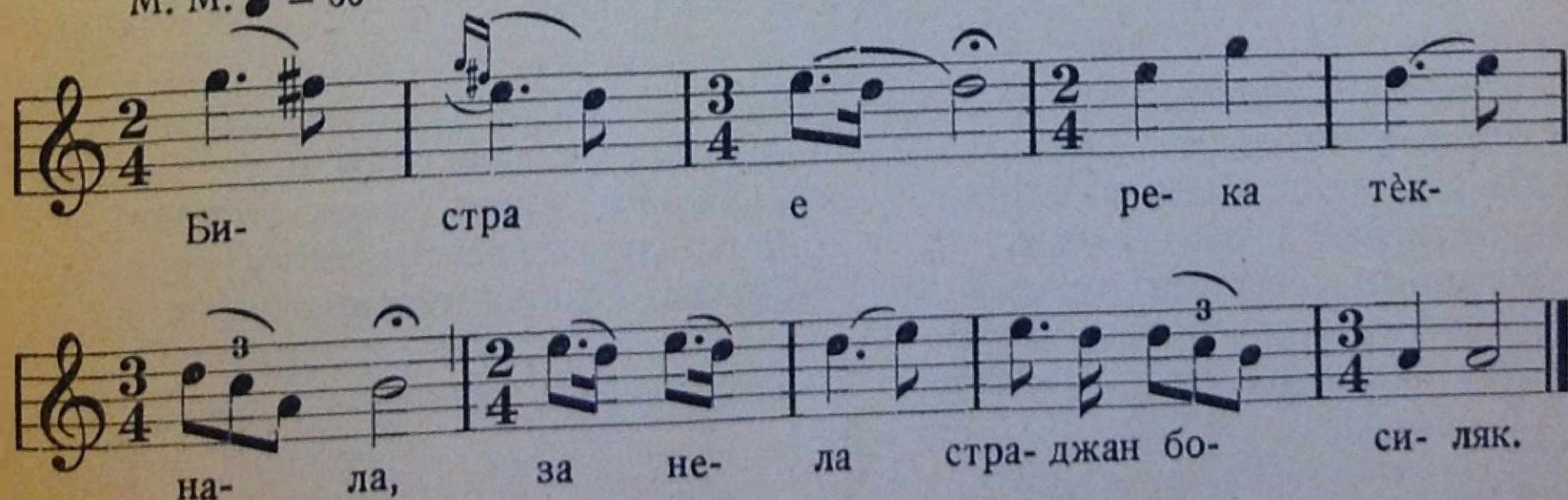

— Садефинко ле пиленце,
Незефинко ле ягненце,
А га си ма гàлила,
Йот не ми си казала
На тьебе севдà да имам?
Сега съм дручка загалил,
Дручка, във друга махала,
И тя е бяла чернòка,

И тя е тàнка висока".
— Гàли я, зèме, Мехмеде,
Я та ща лято* прòкълна:
Годинка да не сторите,
Месеца да не свършите,
Неделкя да не стигнете,
Пак да си бекяр останеш,
Пак да са с тьебеземеме.

Пѣта отъ Джемила Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

75. Бистра е рѣка потекла.

(на межò)
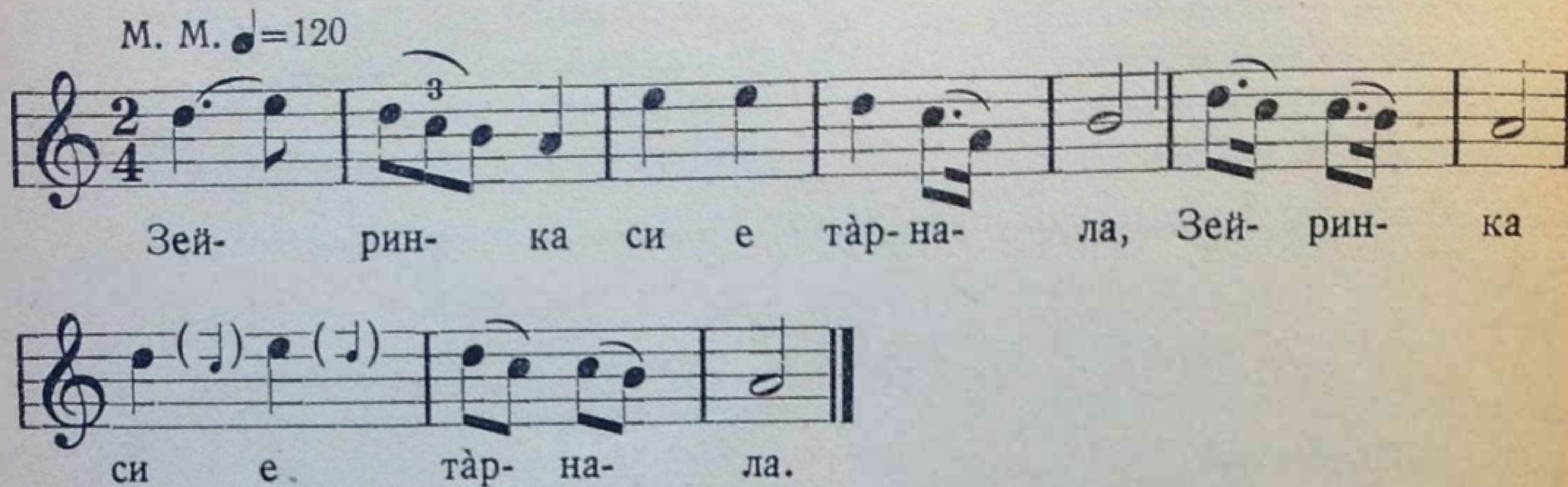

* лято — люто

Бистра е река тѐкнала,
Занела страджан босиляк.
Мо̀ма си плюсна ра̀кине:
— Излезни, майчо, по̀гледни,
Бистра е река тѐкнала,
Однесе срастен босиляк.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

76. Зейринка си е тръгнала.

(игра)
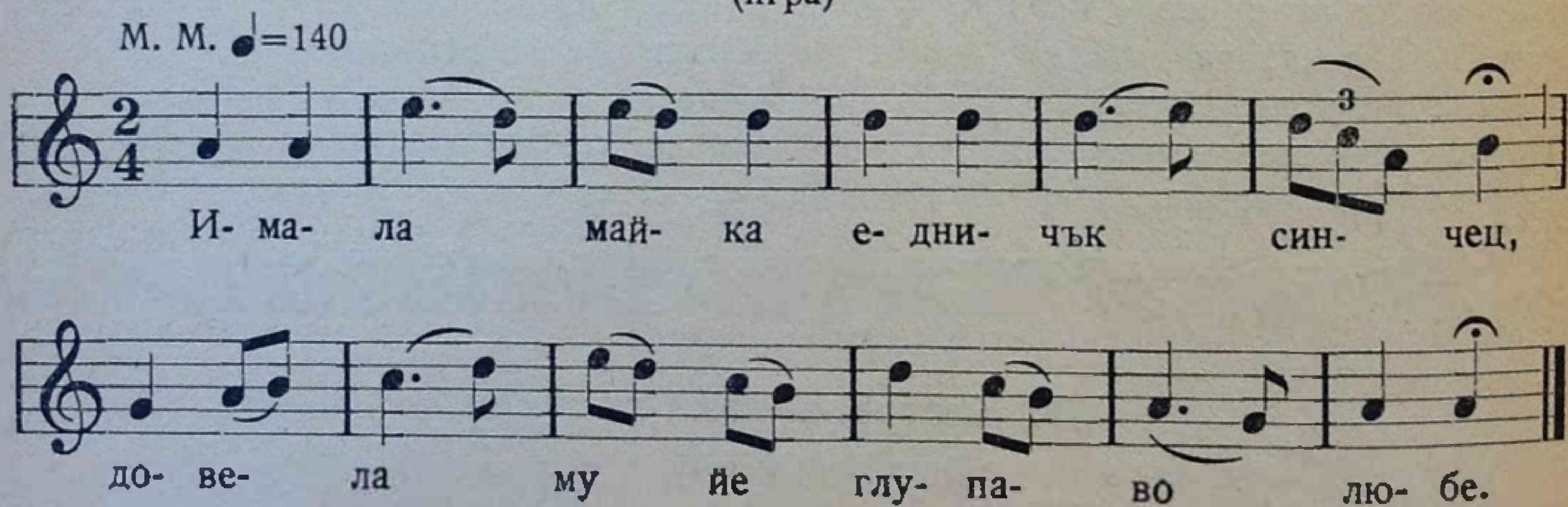

Зейринка си е та̀рнала
От Смилѐн село голямо,
Брес конче и брес дружина
Майце й госка да иде.
Вървяла, колко вървяла,
Та въф Катрене опряла.
Ситна е ро̀са ро̀снала,
Тявна е мъгла па̀днала.
Зейринка па̀тен зба̀ркала.
Зейринка си са молеше:
— Дигни са, тявна мъглице,
Арни са, ситна росийце,
Че си сам патен збаркала.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

77. Имала майка единъ синъ.

(игра)

Имала майка едничък синчец,
Довела му йе глупаво любе.
Пратила го нах бял ту̀на Дунаф,
Пратила го е прана да пере.
Опрала го е, постряла го е.
Пладнина до̀йде, снаха не до̀йде.
Ашям[1] ми до̀йде, снаха не до̀йде.
Яцѐ[2] ми до̀йде, прана донесе.
Зачукала йе, прирукала йе:
— Излези, нанко, нанко, йо̀твори.
Де е зачуло парвоно любе,
Срипнало хи е, отворило хи.
— Йох леле, нанко, сварила ли си,
Сварила ли си топла вечеря?
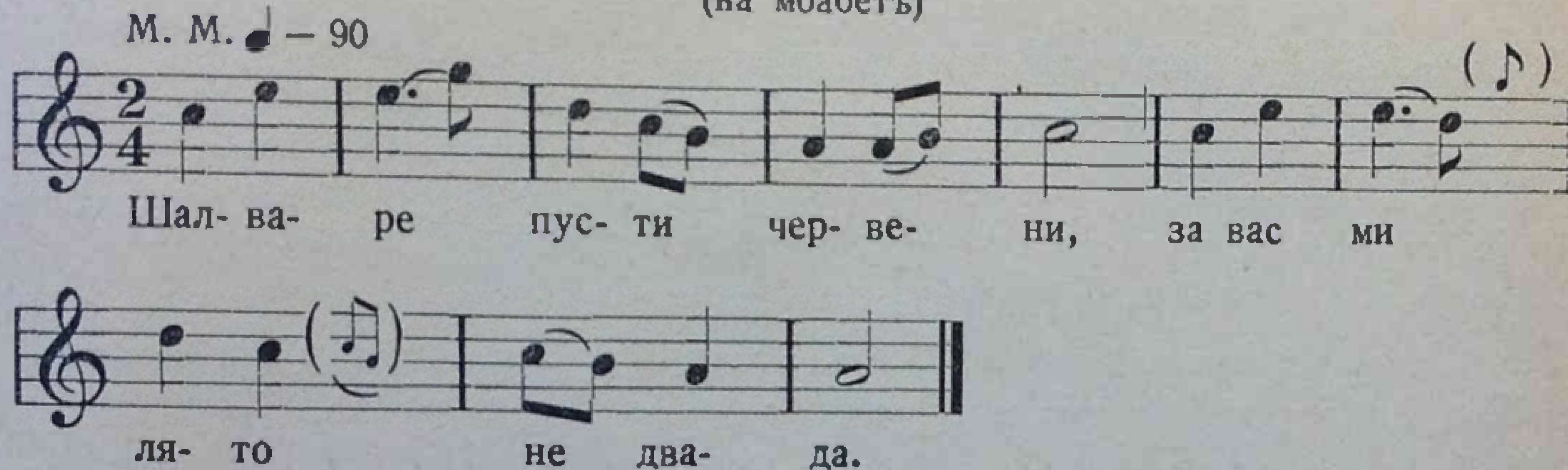
[1] ашям — акшам — вечерь
[2] яцѐ — късно

— Сварила ти съм топла вечеря:
Од мо̀ре риба, от по̀ле ягне.
До даш ми касна, до тришно йо̀хна:
— Олеле, нанко, та как кайдиса,
Та как кайдиса, та как го стори,
На трите дена млада невяста,
На четри дена ф чярнана земя.
Зяло е сабя, распра̀ло са е.
Дето ще плаче мо̀мскана майка,
Че си плакнала юнацка майка.

Пѣта отъ Джамиле Брахимова, 23 год., с. Мугла, Дьовленско, юлий 1928 г.

78. Шалваре пусти червени.

(на моабетъ)
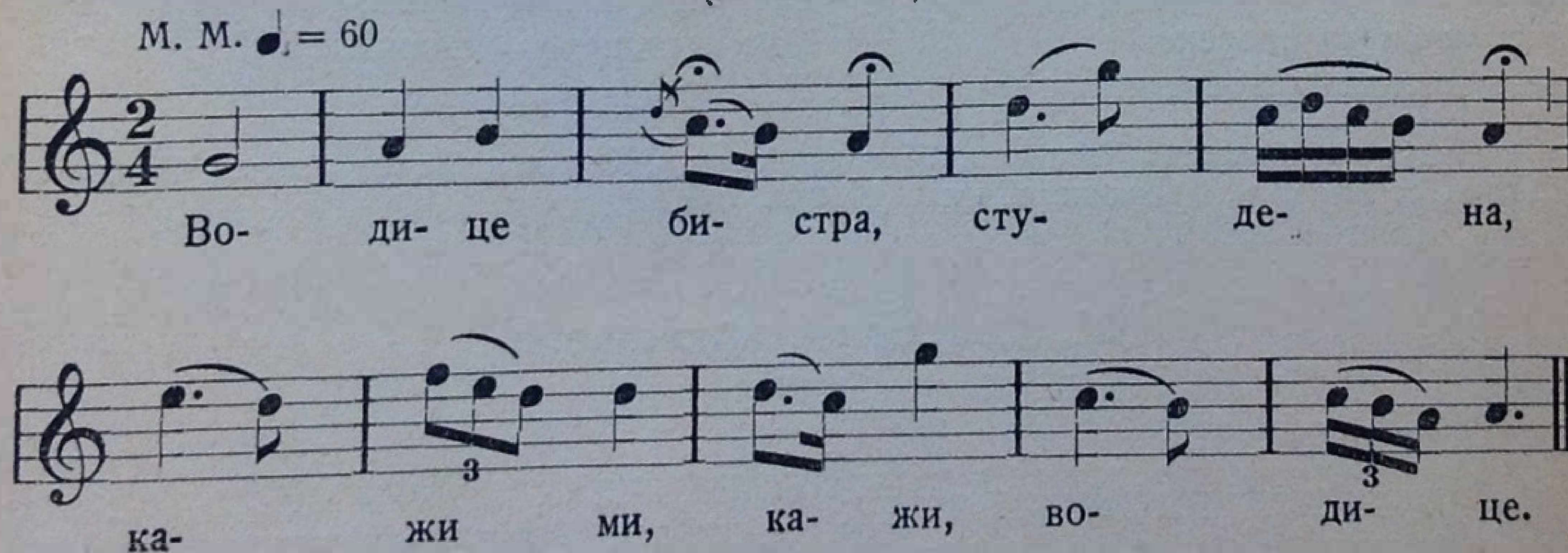

— Шалваре пусти червени,
За вас ми лято не двада,
За вас ми слънце не грее,
За вас ми ро̀са не росй.
— Юначе лудо и младо,
Шалваре каба͡ат ньеймяа,
Каба͡ат си има у мене,
Че си ги нискоързовам,
Та да ти пукам сърцено.

Пѣта отъ Мехмедъ Татаровъ, 75 год., Ахмедъ Кисьовъ, 35 год., и Али Чекаловъ, 22 год., с. Настанъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

79. Водице бистра, студена.

(на моабетъ)

— Водице бистра, студена,
Кажи ми, кажи, водице,
Кена̀ прес тебе минава?
— Блиско комшиско мо̀миче,
З бяли ми ру̀ки махаше,
С черни ми о̀чи мигаше:
Яла ми, яла, юначе,
Най нашо бяло коначе.

Пѣта отъ Мехмедъ Татаровъ, 75 год., Ахмедъ Кисьовъ, 35 год., и Али Чекаловъ, 22 год., с. Настанъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

80. Сънлива мома, дрѣмлива.

М. М. ♩=100

Сън- ли- ва мо- ма, дрем- ли- ва! Не съм, а- най- ко, дрем- ли- ва.

— Сънлива мома, дремлива!
— Не съм, анайко, дремлива,
Ем съм си, майко, сънлѝва,
Сноци е имало меджѝя
Ермибеш кешѝ юнаци,
Отузбеш кешѝ девойки,
Врут бяха нарѐт сѐднали,
Моето любе най-искрай.
Фсичким съм измѐт прàвило,
Фсичким съм кавѐ дàвало,
Фсичким съм диван стояло.

Пѣта отъ Мехмедъ Татаровъ, 75 год., Ахмедъ Кисьовъ, 35 год., и Али Чекаловъ, 22 год., с. Настанъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

81. Дошли ми сж годежници.

М. М. ♩=120

До-шле ле ми са сев- де- не, до-шле ле ми са сев- де- не.

Дошле ле ми са севдене,
Наполнили са дворено.
На кафезляно пѐнджере,
Гледайте, вакли юнаци,
Кой котрана си бендиса,
И нея ше му дадеме.

Пѣта отъ Мехмедъ Татаровъ, 75 год., Ахмедъ Кисьовъ, 35 год., и Али Чекаловъ, 22 год., с. Настанъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

82. Донеси ми ключоветѣ.

(игра)

М. М. ♩=140

До-не- си ми, мо-ре, от-ключ- ко- ве, да йо- тво- рим, ма-ри, ша-рен сан-дък, да, ма- ри, да.

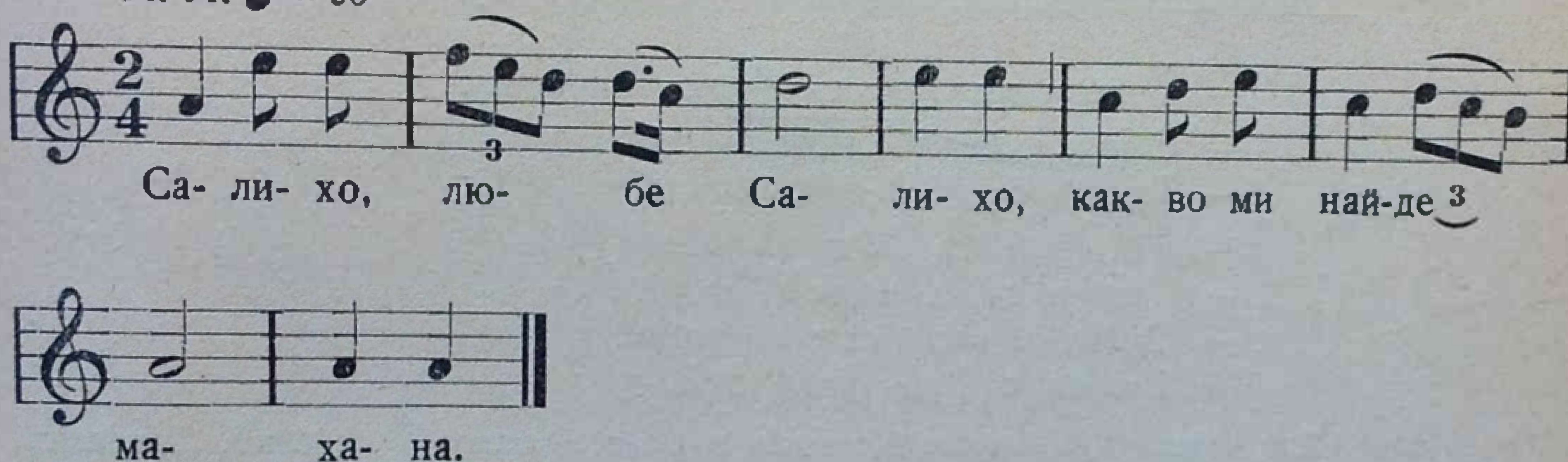
Донеси ми, море, отключкове,
Да йотворим, мари, шарен сандък,
да мари, да.
Да извадим всичко дребно,
Всичко дребно копринено,

Да окичим бяла Ружа,
Да я водим на орото,
Да са фатим един за друг,
Да са пукат душманине
Ем твоине, ем моине.

Пѣта отъ Мехмедъ Татаровъ, 75 год., Ахмедъ Кисьовъ, 35 год., и Али Чекаловъ, 22 год., с. Настанъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

83. Салихо, любе Салихо.

(на моабетъ)
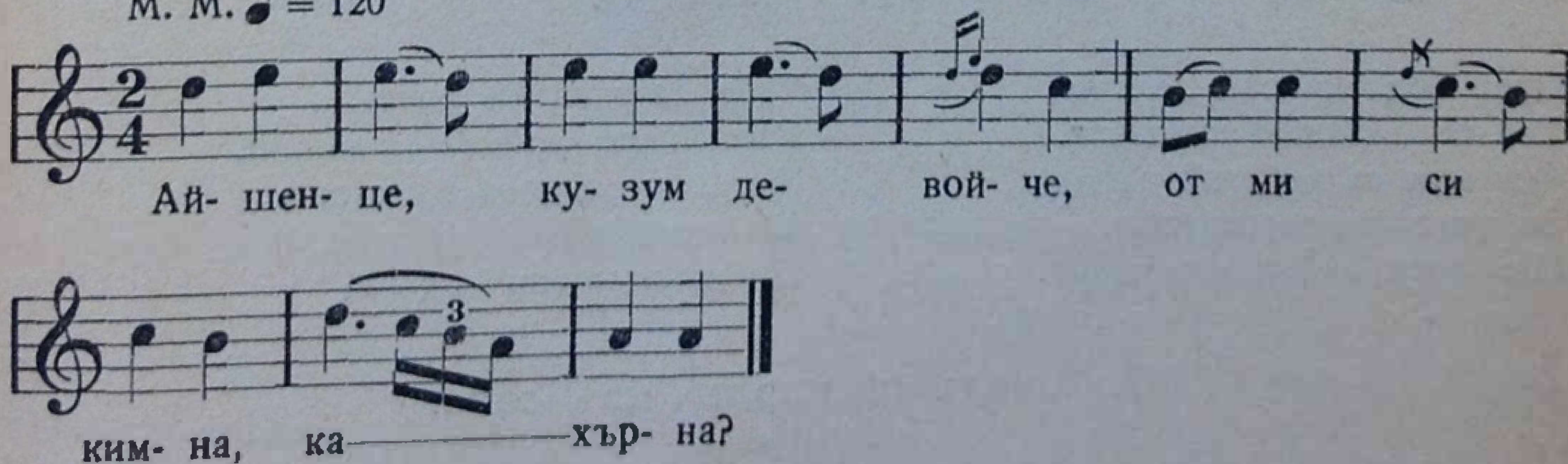

Салихо, любе Салихо,
Какво ми найде махана,
Сакава тенка височка,
Със лице белка черночка.

Йочи ти давам да любиш,
Пък ти са назат извиваш;
Буски ти давам да апеш,
Пък ти са назат обращаш...

Пѣта отъ Селимъ Реджеповъ, 54 гор., с. Настанъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

84. Айшенце, кузумъ девойче.

(игра)

— Айшенце, кузум девойче,
От ми си кимна, кахърна?
— Пило съм вода студена,
Та испий змия усойна.

Той не е змия усойна,
Ам си е машко детенце,
Гьокем съм с юнак играла,
Та съм детенце украла.

Пѣта отъ Селимъ Реджеповъ, 54 год., с. Настанъ, Дьовленско, юлий 1928 г.

85. Опери ми кърпицата.

(игра)

М. М. ♩=120

Йо- пе- ри ми, бре джай- нем, че- врй- ца-

на, бре джай- нем, че- врй- ца- на.

— Йопери ми, бре джайнем, чеврйцана.
— Сапун ньемам, сапун ньемам.
— Твойне са рѣке два калъпе.
— Йо̀да ньемам, йо̀да ньемам.
— Твойни са йо̀чи два бунара.
— Саръ̀к ньемам, саръ̀к ньемам.
— Тво̀йни са кра̀ка два саръка.

Пѣли Айше Чаушова, Хетидже Ахмедова и Есма Читакова, девойки, Дьовленъ, юлий 1928 г.

86. Подъ земя съмъ легналъ.

М. М. ♩=60

Прес по̀д- зе- ми съм ле- гна- ло, той би-

ло до- шло про- лет- та.

Прес по̀дземи съм легнало,
Той било дошло пролетта.
Фсичким са дерман* найода,
За мене дерман нямаше.
Ше юмра, майче, ше юмра,
Тебе са вяра не фата.
Утре щеш, майче, да видиш,
Каква ще свадба да стане
По наши равни дворове,
По наши тясни сокаци.
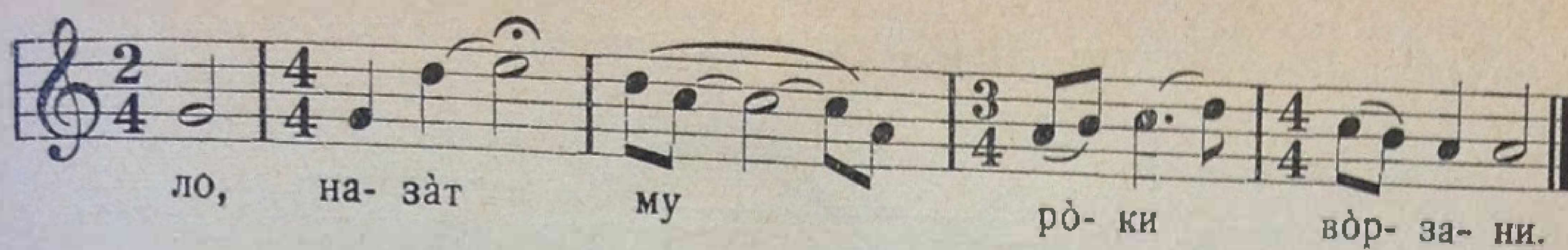
87. Юнакъ си каратъ изъ село.

(на межия)

М. М. ♩ = 60

Ю- нак си ка- рат ис сѐ-

* дерманъ — сила

Юнак си карат ис сèло,
Назàт му рòки вòрзани,
Напрѐш му пътя кàзвали.
Вртъ са мòминки насмяха.

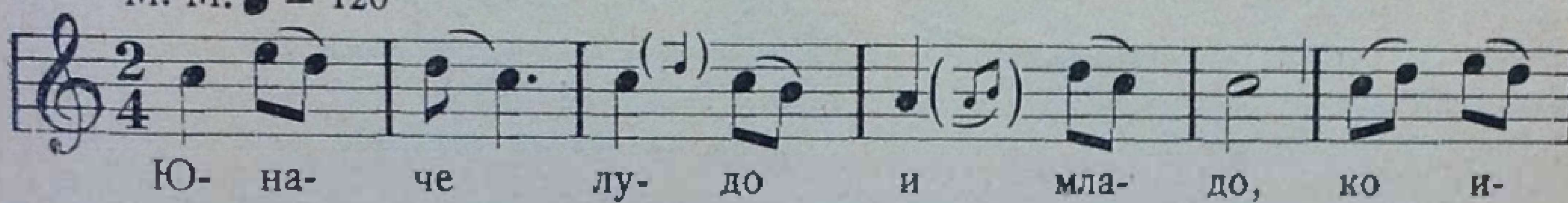
— Недей са смейти, мòминки,
Мен ма не карат за крàжба,
Най си ма карат за мòма.

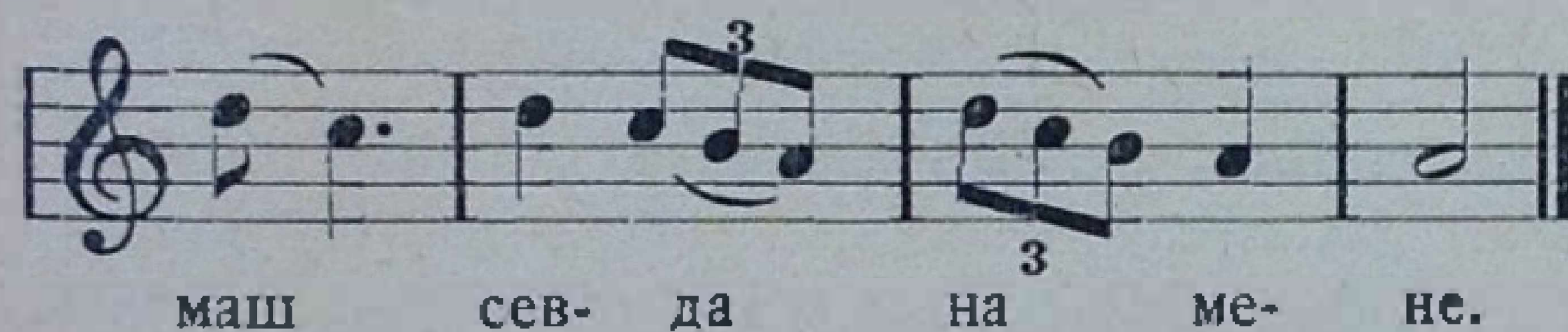
Пѣли Айше Чаушова, Хетидже Ахмедова и Есма Читакова, девойки, Дьовленъ, юлий 1928 г.

88. Имашъ ли севда за мене?

(игра)

М. М. ♩ = 120

— Юначе лудо и младо,
Ко имаш севда на мене,
Испразни си щеш пушкана.
— Мари момиче хубаво,
Поткрàтил ми са й барутя.

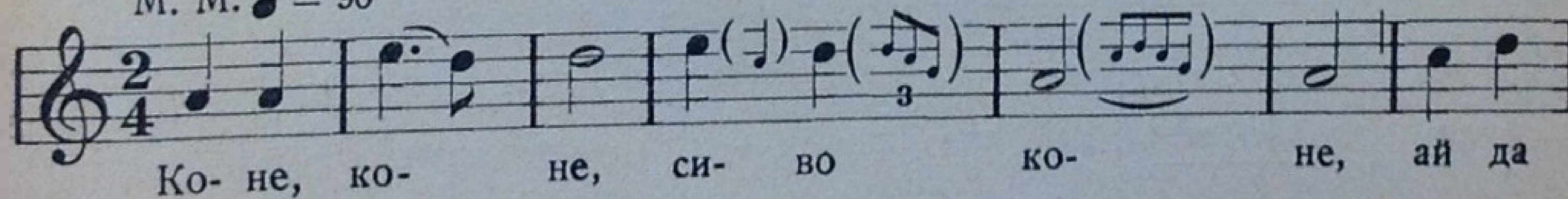
— Земй го, кузум, купи го,
Яй да ти теглим масрафа
Със мои черни йочинки,
Със мои буски ябълки.

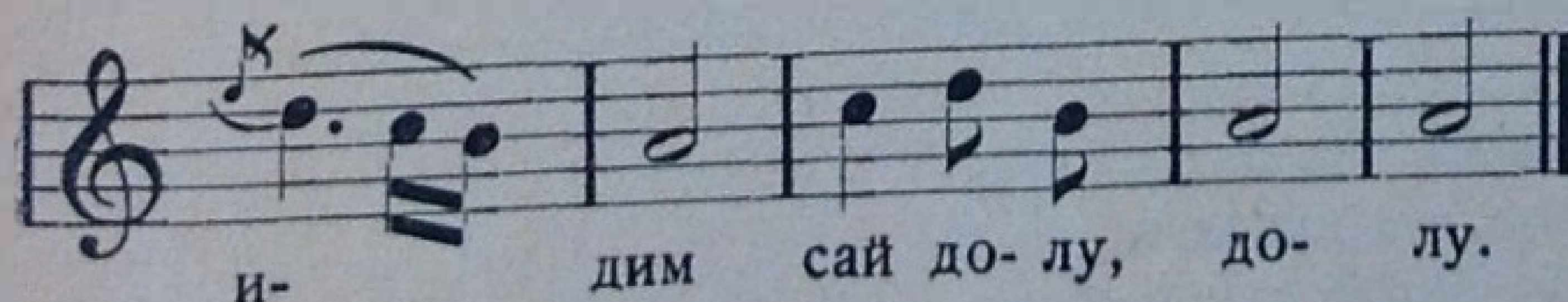
Пѣли Айше Чаушова и Хетидже Ахмедова, девойки, Дьовленъ, юлий 1928 г.

89. Коне, коне, сиво коне.

(на межò)

М. М. ♩ = 90

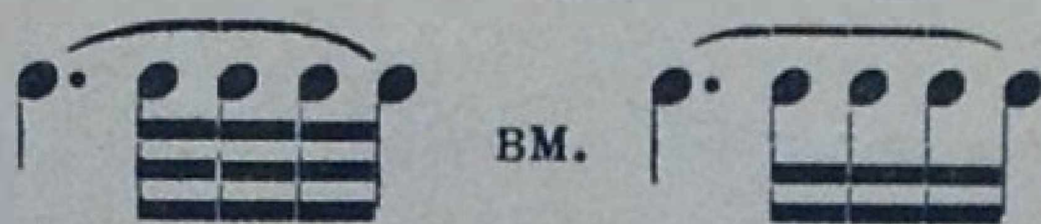

Коне, коне, сиво коне,
Ай да идим сай долу, долу,
Дено има трйни мòми:
Големана диван сьедй,
По-среднена кавѐ варй,
Най-малкана кон развйда,

Ем развида, ем го пита:
— Коне, коне, сиво коне,
Жьенен ли ти й сайбията,
Жьенен ли е, глàвен ли е?
— Ни съм жьенен, ни съм глàвен.

ПЕЧАТНИ ГРѢШКИ

Стр. 6 пѣсень № 8 — $^3/_4$ вм. $^2/_4$.
„ 19 „ № 35, 1. колона, 10 редъ — алейкин вм. алейки.
„ 26 „ № 52, 1. тактъ—втората нота ♪ вм. ♩. Ib. 8. тактъ h^1 вм. d^2.
„ 27 1. колона, 5 редъ ага вм. ала.
„ 32 пѣсень № 64, липсуватъ тактови чертички между 5. и 6. и 11. и 12. тактъ.
„ 37 пѣсень № 74 — въ 4. тактъ 𝅗𝅥., а не 𝅗𝅥; Ib. въ 6. тактъ

---

90. Кога се съ Браимъ галѣхме.

(игра)

М. М. ♩ = 120

Ко- га са з Бра- им га̀- лей- ми, го- ля-

ма сьев- да й- май- ми.

Кога са з Браим га̀леймиИ,
Голяма сьевда ймайми.
Сега ма Браим не ра̀чи.
Чудям са, майчо, мислям са,
Какво ли ще му на̀права,
Чифликян ще му за̀паля

Съз две хиляди шилета,
Съз двени йовни дебели.
Кога кучета горяа,
Дребни ми джвязди капяха;
Кога шилета горяа,
Браим са жално нару̀ка.

Пѣли Айше Чаушова и Хетидже Ахмедова, девойки, Дьовленъ, юлий 1928 г.

91. Нѣма ли майка, дели Йемеръ?

(на межо̀)

М. М. ♩=72

Не- ма ли май- ке, де- ли Йе- мер, не- ма

ли май- ке, да та на- ю- чи,

де- ли Йе- мер, да та при- ю- чи.

Нема ли майке, дели Йемер, нема ли майке,
Да та наючи, да та приючи,
Да ми не йодиш по мра̀ковено,
По мра̀ковено, по ка̀ловено,
Да ми не брузиш* и каменене.

Пѣли Айше Чаушова и Хетидже Ахмедова, девойки, Дьовленъ, юлий 1928 г.

* брузиш — хвърляшъ